

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS INVESTICIJŲ PRITRAUKIMO 2018-2023 m. PROGRAMA

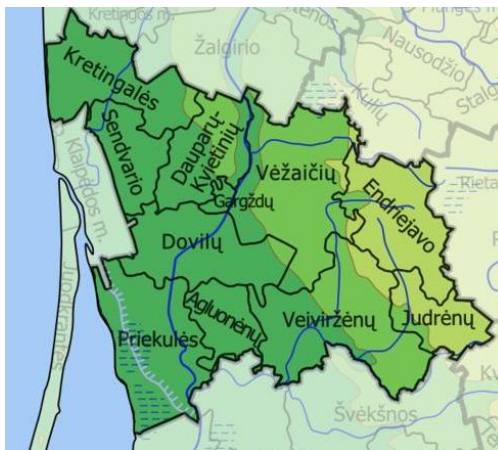
KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA
GARGŽDAI
2017

TURINYS

1. BENDRA KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS APŽVALGA	3
2. KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS INVESTICINĖ APLINKA	5
2.1. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA.....	5
2.2. GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪRA.....	12
2.3. DEMOGRAFINĖ PADĖTIS IR DARBO RINKA	13
2.3.1. DEMOGRAFINĖ PADĖTIS KLAIPĖDOS RAJONE.....	13
2.3.2. DARBO RINKOS TENDENCIJOS.....	15
2.3.3. KLAIPĖDOS REGIONO PROFESINIO IR AUKŠOJO MOKSLO ĮSTAIGOS.....	17
2.3.4. AKTYVIOS DARBO RINKOS POLITIKOS PRIEMONĖS	18
2.4. INVESTICIJOS KLAIPĖDOS RAJONE	18
2.4.1. TIESIOGINĖS UŽSIENIO INVESTICIJOS.....	18
2.4.2. MATERIALINĖS INVESTICIJOS	21
2.4.3. EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINĖ PARAMA KLAIPĖDOS RAJONE	22
2.4.4. KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS INDEKSAS.....	22
2.4.5. KLAIPĖDOS LAISVOJI EKONOMINĖ ZONA	24
3. BENDRA VERSLO SITUACIJA KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE.....	26
3.1. KLAIPĖDOS RAJONE VEIKIANČIOS ĮMONĖS.....	26
3.2. DIDŽIAUSIOS KLAIPĖDOS RAJONO ĮMONĖS.....	29
3.3. KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VEIKLA SIEKiant GERINTI VERSLO SĄLYGAS, PRITRAUKTI INVESTICIJŲ IR KURTI PATRAUKLŲ RAJONO ĮVAIZDĮ	30
4. KLAIPĖDOS RAJONO INVESTICINĖS APLINKOS SSGG ANALIZĖ.....	32
5. INVESTICIJŲ PRITRAUKIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS	34

1. BENDRA KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS APŽVALGA

Klaipėdos rajono savivaldybė – administracinis teritorinis vienetas vakarų Lietuvoje, į rytus nuo Klaipėdos miesto, prie Kuršių marių ir Baltijos. Klaipėdos rajono savivaldybė apima 1 336 km² plotą. Administracinis savivaldybės centras – Gargždai, kuriame pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis 2017 metų pradžioje gyvena 14 404 gyventojai. Klaipėdos rajone yra 11 seniūnijų (Agluonėnų, Dauparų-Kvietinių, Dovių, Endriejavo, Gargždų, Judrėnų, Kretingalės, Priekulės, Sendvario, Veiviržėnų, Vėžaičių), o pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis 2017 metų pradžioje Klaipėdos rajono savivaldybėje gyveno 54,6 tūkst. nuolatinių gyventojų (Gargždų mieste – 14,4 tūkst.). Palyginti su 2016 m. pradžia, Klaipėdos rajono savivaldybėje gyventojų skaičius padidėjo 1,2 tūkst.

1 pav. Klaipėdos rajono seniūnijos

Klaipėdos rajonas yra išsidėstęs Klaipėdos regiono centrinėje dalyje, kurį sudaro 7 savivaldybės. Klaipėdos regionas yra vienas pagrindinių Lietuvos rekreacinių regionų. Kasmet čia atvyksta ilsėtis šimtai tūkstančių vietinių ir užsienio turistų. Klaipėdos regionas ribojasi su Tauragės ir Telšių savivaldybėmis, Latvija bei Rusijos Kaliningrado sritimi, o jo krantus skalauja Baltijos jūra ir Kuršių marios. Tai vienintelis Lietuvos Respublikos pajūrio regionas. Didžiausias regiono plotis iš rytų į vakarus siekia maždaug 40 km, o iš šiaurės į pietus apie 100 km. Lietuvos pajūrio dalis palei Baltijos jūros pakrantę driekiasi 99 km. Ypač gerai yra išvystyta regiono transporto infrastruktūra. Europos darbo mobilumo portalo duomenimis Klaipėda yra slenkstis, kur tranzitiniai kroviniai sudaro maždaug 80 proc. visų krovinių srautų. Klaipėdos regiono ekonomikos specifinius bruožus daugiausia lemia Klaipėdos uostas, kuris yra vienintelis labiausiai į šiaurę nutolęs, ir visus metus neužšalantis uostas rytinėje Baltijos jūros dalyje.

Klaipėdos rajono savivaldybė ribojasi su Klaipėdos miestu. Didelė dalis Klaipėdos miesto ir rajono pramonės įmonių sutelkta būtent šių dviejų savivaldybių sandūroje, Laisvojoje

ekonominėje zonoje (LEZ). Klaipėdos rajono savivaldybės vakarinė teritorija ribojasi su Baltijos jūra bei Kuršių mariomis, o per visą rajoną teka Minijos upė. Karklės kaimas Klaipėdos rajone – vienintelis Lietuvoje išlikęs žvejų kaimas prie jūros. Čia įkurti Pajūrio regioninis parkas, Veiviržo kraštovaizdžio bei ichtiologinis, Minijos ichtiologinis bei Minijos senslėnio kraštovaizdžio, Ablingos geomorfologinis, Lužijos botaninis, Svencelės telmologinis, Kliošių kraštovaizdžio draustiniai. Klaipėdos rajonas kultūriniu požiūriu yra dvilypis, nes apima dvi skirtingas etnoso apraiškas – Mažosios Lietuvos (lietuvininkų) ir Didžiosios Lietuvos (žemaitiškąją) etninės kultūros paveldą. Istoriniu požiūriu tai turtinga teritorija, kurioje prie Didžiosios Lietuvos teritorijos yra prigludęs etnokultūriškai savitas Klaipėdos kraštas.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Klaipėdos rajono miškingumas 2015 siekė 26,4%. Per pastaruosius trisdešimt metų Klaipėdos rajono miškingumas padidėjo 3,6%. Rajone pagrindiniai miškų masyvai yra išsidėstę pietrytinėje dalyje. Didžiausi miškų masyvai yra Girulių (1750 ha), Padumblių (1250 ha), Vėžaitinės (2250 ha), Kliošių (1500 ha), Miežeikių ir kt. Atstumai tarp jų yra pakankamai dideli, iki 6 km. Mažesnių miško masų nedaug.

Klaipėdos rajono 2009 – 2020 metų plėtros strateginiame plane pateikiama

Klaipėdos rajono plėtros vizija: „Klaipėdos rajonas – subalansuotas kraštas Vakarų Lietuvoje, kuriame ekonominė nauda neužgožia socialinės, aplinkosauginės ir kultūrinės aplinkos.“

2 pav. Lietuvos apskritys

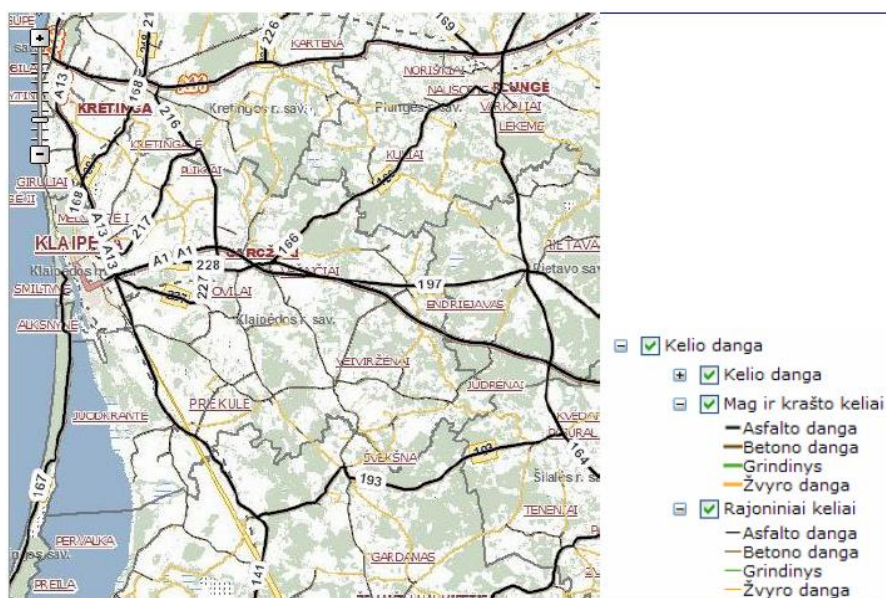
Šaltinis. Lietuvos statistikos departamentas. Prieiga internete:

https://osp.stat.gov.lt/documents/10180/3329771/administracine_lt_n.png

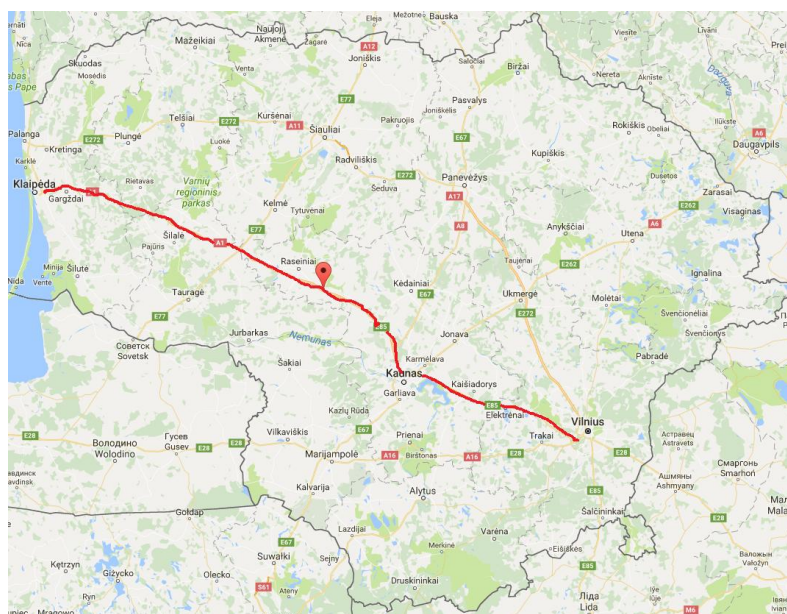
2. KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS INVESTICINĖ APLINKA

2.1. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

Per savivaldybės teritoriją eina magistralinis kelias (A1) Klaipėda – Vilnius, kuris jungia tris didžiausius Lietuvos miestus: Vilnių, Kauną ir Klaipėdą. Visame kelyje (išskyrus atkarpą Vilniuje nuo Gariūnų iki centro) sutampa su tarptautiniu keliu E85. Kelias nedideliame ruože yra kelio „Via Baltica“ dalis, t. y. ir turi numerį E67 ruože nuo Kauno iki Sitkūnų. Magistralės ilgis – 311,40 km (4 pav.).

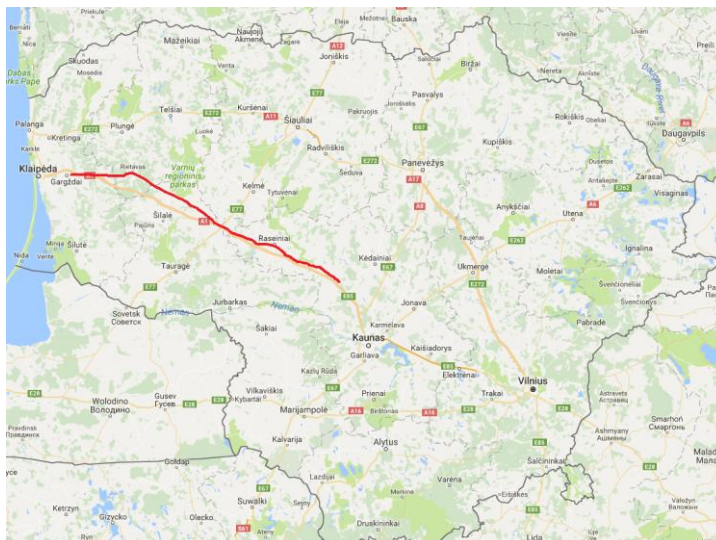

3 pav. Klaipėdos rajono kelių tinklas
Šaltinis: Lietuvos automobilių kelių direkcija

4 pav. Magistralinis kelias (A1) Klaipėda – Vilnius
Šaltinis: „Google“ žemėlapiai.

Taip pat per Savivaldybės teritoriją eina Žemaičių plentas, tai 1934 – 1939 m. tiestas magistralinis plentas iš Kauno į Klaipėdą kurio ilgis – 195,5 km (5 pav.).

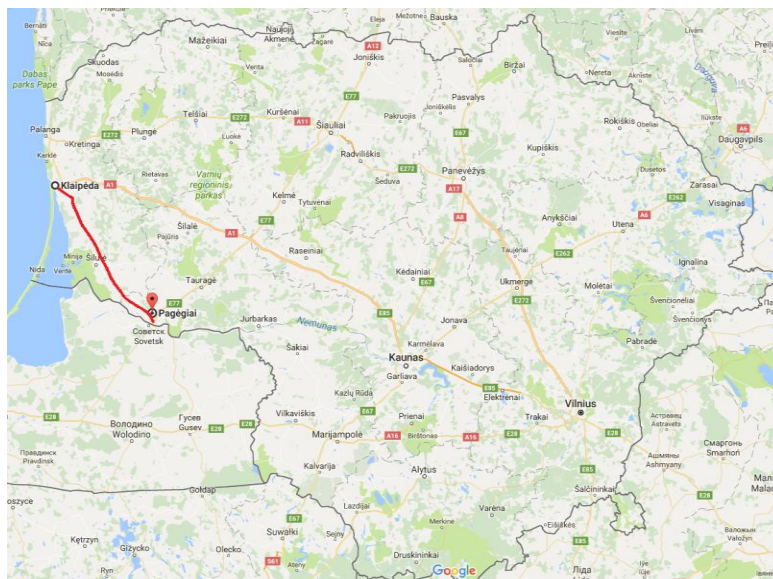

5 pav. Žemaičių plentas
Šaltinis: „Google“ žemėlapiai.

Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2013-04-25 sprendimu Nr. T11-236 yra patvirtintas Klaipėdos rajono ilgalaikio susisiekimo infrastruktūros objektų vystymo planas iki 2020 m. Šiame dokumente pateikiamas planuojamų vystyti kelių (gatvių) sąrašas ir kiti šių objektų vystymo aspektai.

Klaipėdos rajono savivaldybės teritoriją kerta geležinkelių linijos Klaipėda – Pagėgiai ir Klaipėda – Vilnius. Geležinkelių transportas – viena iš ekologiškiausių transporto modų, kuria vežant krovinius sunaudojama iki dešimt kartų mažiau degalų nei kelių transportu.

Geležinkelio linijos Klaipėda – Pagėgiai, kurios vėžė 1,520 mm, o išvystomas greitis – 120 km/h pratęsimas jungiasi su Kaliningrado srityje esančiu Sovetsko miestu, o 2012 – 2015 m. šiai geležinkelio linijai buvo atlikti linijos atnaujinimo – modernizavimo darbai, kurių vertė sudarė 94,5 milijonus litų.

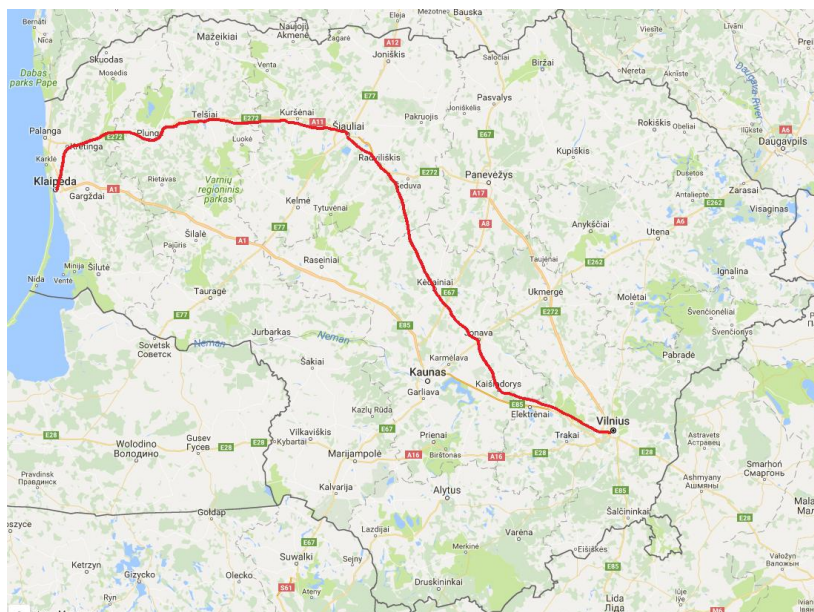
6 pav. Geležinkelio linija Klaipėda – Pagėgiai

Šaltinis: „Google“ žemėlapiai.

Minėti darbai buvo atliekami pagal 2007-2013 m. Ekonomikos augimo veiksmų programos priemonę „Valstybinės reikšmės kelių ir geležinkelių infrastruktūros techninių parametru gerinimas“. Atlikus rekonstrukcijos darbus, geležinkelio linija Klaipėda – Pagėgiai pritaikyta intensyvesniam krovinių ir keleivinių traukinių eismui, padidėjo jos pralaidumas, traukiniai gali važiuoti greičiau, taip pat pagerėjo susisiekimas ir taupomas keleivių ir krovinių vežimo laikas, sumažėjo triukšmas bei tarša, traukinių eismas tapo saugesnis.

Geležinkelio linija (vėžės plotis 1,520 mm) Vilnius – Klaipėda jungia Lietuvos sostinę Vilnių ir uostamiestį Klaipėdą. Linijos ilgis – 376 km. Šia vėže taip eina ir intermodalinių traukinių maršrutas į Europos ir Azijos rinkas (7 pav.).

AB „Lietuvos geležinkeliai“ 2016 m. birželio mėnesį į Klaipėdą iš Vilniaus išlydėjo pirmąjį naują traukinį „Pesa 730 ML“. Nauji žemagrindžiai traukiniai yra pritaikyti turinčių negalią poreikiams, juose veikia kondicionierius, sumontuotos ergonomiškos sėdynės. Naujas traukinys vienu metu gali vežti 150 keleivių. Ekspreso traukiniu iš sostinės į pajūrį nuvažiuojama per 3 val. 45 min.

7 pav. Geležinkelio linija Klaipėda – Vilnius

Šaltinis: „Google“ žemėlapiai.

Bendrovė savo esamiems ir potencialiems klientams gali pasiūlyti platų konteinerinių traukinių paslaugų portfelį, kurių pervežimų ir aptarnavimo geografija apima vietinę, Europos ir Azijos rinkas (8 pav.).

8 pav. Intermodalinių traukinių maršrutai.

Šaltinis: Lietuvos geležinkeliai. Prieiga internete:

http://cargo.litrail.lt/documents/12770/1670641/bendras_konteinerinis_2_I_var_FINAL_LT_papildytas-01.jpg/f3f96bcd-ff7c-469f-b6d3-9ce4c15c1a3f?t=1454071877000

Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-09-27 įsakymu buvo patvirtintas Klaipėdos rajono dviračių trasų specialusis planas, kurio pagrindiniai uždaviniai:

- Užtikrinti sistemingą Klaipėdos rajono teritorijos darnų vystymąsi bei racionalų rajono teritorijos, lėšų ir kitų išteklių panaudojimą, įrengiant naujas dviračių trasas, išvystant turistinių – pažintinių bei kasdienio susisiekimo dviračių trasų tinklą rajono teritorijoje;
- Išanalizuoti dviračių takų – trasų infrastruktūros plėtros poreikį Klaipėdos rajono teritorijoje;
- Identifikuoti potencialius dviračių takų – trasų maršrutus atsižvelgiant į paklausą, vietovės patrauklumą turizmui, esamą infrastruktūrą, dviračių takų – trasų tinklo techninius parametrus, esamus žemės naudojimo apribojimus ir kitus kriterijus nurodant kokias dviračių turizmo rūšiai maršrutas galėtų būti geriausiai pritaikytas;
- Atlikti lankytinų vietų, kasdieninio susisiekimo bei traukos centrų analizę įtraukiant jas į sistemingą dviračių maršrutų sistemą;
- Suplanuoti bendrą Klaipėdos rajono dviračių takų – trasų tinklą apjungiant esamus ir planuojamus dviračių takus – trasas;
- Parinkti lankytinų objektų ir kitų reikalingų dviračių maršruto ženklų vietas;
- Numatyti reikalingą infrastruktūrą dviračių transporto sistemos plėtojimui ir skatinimui;
- Pateikti inovatyvius siūlymus dviračių transporto plėtojimui ir skatinimui; □ Įvertinti ir suplanuoti dviračių takų jungtis su gretimomis savivaldybėmis;
- Nustatyti prioritetus specialiojo plano sprendinių įgyvendinimui.

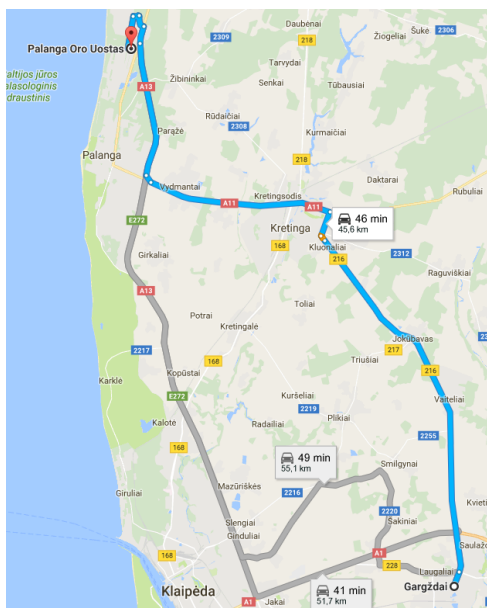
Specialiuoju planu suformuotas dviračių takų tinklas, apimantis visą savivaldybės teritoriją. Infrastruktūros kūrimas šiam tinklui pareikalaus tiek didelių finansinių investicijų, tiek laiko. Siekiant, kad pradinės investicijos duotų kuo didesnę naudą, yra išskiriami 3 trasų įrengimo prioritetai.

Pirmajam prioritetui priskiriamos trasos, kurių realizavimas palies daugiausiai vartotojų ir tokiu būdu bus gaunamas geriausias pradinis efektas: padidės dviratininkų srautai, sumažės eismo nelaimių skaičius, pagerės aplinkos būklė, sumažės privataus transporto naudojimas. Bendras pirmojo prioriteto dviračių trasų ilgis yra 162,0 km. Įgyvendinus pirmojo prioriteto dviračių trasų tinklą bus užtikrintas pagrindinių turistinių traukos taškų pasiekiamumas, taip pat sudaromos galimybės Gargždų miesto gyventojams realizuoti pagrindinius susisiekimo poreikius.

Antrajam prioritetui priskiriama ta tinklo dalis, kuri tenkina mažiau svarbius turistinius ir susisiekimo poreikius. Šio tinklo vystymas turi būti numatomas įgyvendinus pirmojo prioriteto trasas. Bendras antrojo prioriteto trasų tinklas sudaro 248,0 km. Įgyvendinus pirmojo ir antrojo prioriteto trasas bus užtikrintas pilnai funkcionuojantis rišlus dviračių trasų tinklas.

Trečiajam prioritetui priskiriamos likusios, aukštesniems prioritetams nepriskirtos, trasos. Bendras trečiajam prioritetui priskirtų trasų ilgis yra 224,4 km. Toliau esančiame paveiksle teikiamas trasų ilgių pasiskirstymas pagal prioritetus.

Netoli Klaipėdos rajono savivaldybės administracinio centro Gargždų miesto veikia Palangos oro uostas. Palangos oro uostas nuo Gargždų miesto centro yra nutolęs 45,6 km atstumu, kurį galima pasiekti per 46 minutes (9 pav). Tai – nedidelis Vakarų Lietuvos regioninis oro uostas. Oro uosto infrastruktūra pritaikyta aptarnauti vidutinės ir mažos klasės orlaiviams.

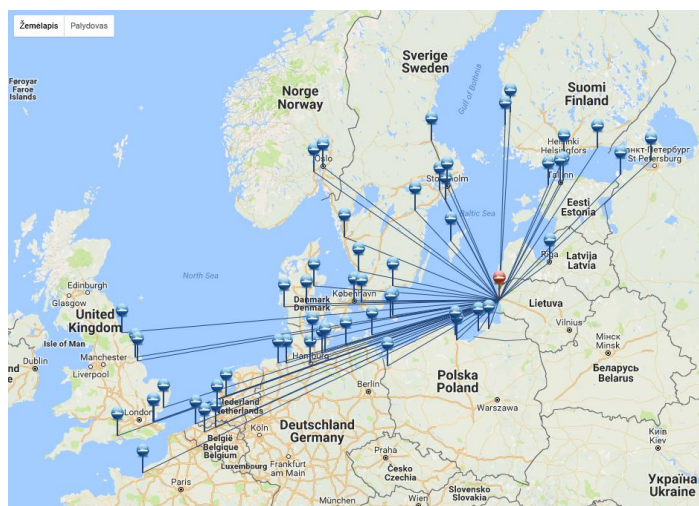
9 pav. Atstumas ir kelionės laikas nuo Gargždų miesto iki Palangos oro uosto

Šaltinis: „Google“ žemėlapiai.

Šiuo metu reguliarius reisus iš Palangos oro uosto vykdo užsienio aviakompanijos SAS, Norwegian Air Shuttle, airBaltic, RusLine, Belavia, LOT Polish Airlines, Ryanair ir Wizz Air. Reguliarūs reisai vykdomi į Kopenhagą (Danija), Oslą (Norvegija), Rygą (Latvija), Londoną, Glazgą (Jungtinė Karalystė), Varšuvą (Lenkija), Kijevą (Ukraina). Aviakompanijų LOT, SAS ir AirBaltic jungiamųjų reisų dėka iš Palangos galima nuskristi į daugelį kitų Europos miestų. Vasaros sezono metu vykdomi reguliarūs reisai į Maskvą (Rusija) ir Minską (Baltarusija). Palangos oro uostas yra įtrauktas į Lietuvos nacionalinę transporto plėtros ir Transporto investicijų poreikių įvertinimo (TINA) programas.

Visai šalia Klaipėdos rajono savivaldybės ribų yra įsikūręs Klaipėdos valstybinis jūrų uostas. Skirtingai nei šiauriau esantys uostai, Klaipėdos uostas neužšąla net šalčiausiomis žiemomis, garantuodamas nenutrūkstamą laivybą ir krovos darbus. Tai – svarbiausias ir didžiausias Lietuvos Respublikos transporto centras.

Klaipėdos jūrų uostas – multimodalinis, universalus, giliavandenis uostas, kuriame dirba 14 stambių krovos, laivų remonto ir statybos kompanijų, teikiamos visos su jūros verslu ir krovinių aptarnavimu susijusios paslaugos. Uostas gali priimti didžiatus iki 337 m ilgio, 50 m pločio ir 13,4 m gramzdos laivus. Klaipėdos uostas – konteinerių perkrovimo lyderis tarp Baltijos šalių uostų. Suderinta jūrų ir sausumos transporto veikla, Klaipėdos laisvoji ekonominė zona (LEZ), ES trumpųjų nuotolių laivybos tinklas, plataus spektro logistikos ir pramonės įmonių veikla užtikrina intermodalinio transporto veiklą. Uoste veikia informacinė krovinių ir prekių, gabenamų per Klaipėdos valstybinį jūrų uostą, sistema (KIPIS). Uoste yra įdiegtas geografinis informacijos sistemų modulis (GIS). Laivybos uoste valdymo informacinė sistema (LUVIS) skirta automatizuotai valdyti didžiųjų ir mažųjų laivų laivybos procesus uoste, uosto rinkliavų apskaitą, kitų institucijų duomenų informacinėms sistemoms bei elektroninių paslaugų teikimą „vieno langelio“ principu (10 pav.).

10 pav. Klaipėdos jūrų uosto krovinių gabenimo laivybos linijos

Šaltinis: Klaipėdos valstybinis jūrų uostas. Prieiga internete: <http://www.portofklaipeda.lt/laivybos-linijos>

Keleivius iš Klaipėdos jūrų uosto plukdo viena didžiausių keltų operatorių Šiaurės Europoje DFDS Seaways, kuri suteikia galimybę savo keleiviams naudotis 8–iomis keltų linijomis ir pasiekti didžiausius Europos ir Skandinavijos uostus Baltijos ir Šiaurės jūros pakrantėse (11 pav.).

11 pav. Keltų linijos keleiviams

Šaltinis: Keltų operatorius DFDS Seaways. Prieiga internete: <https://www.dfdsseaways.lt/keltu-linijos>

Klaipėdos rajono ribose veikia ir vidaus vandens transportas. Vidaus vandenų transportu žmonės keliauja poilsiniais, pramoginiais ir pažintiniais tikslais.

Nuo Klaipėdos valstybinio jūrų uosto iki Minijos upės besitęsiantis 22 km ilgio Karaliaus Vilhelmo kanalas yra vienintelis Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje valstybinės reikšmės vandens kelias. Kitas valstybinės reikšmės vandens kelias Minijos žiotys – Lankupiai baigiasi ties pietine savivaldybės teritorijos riba – Lankupių kaimu. Šiuo metu Karaliaus Vilhelmo kanalas yra populiarėjanti vandens turizmo trasa ir pramoginės žvejybos vieta.

2008 m. rudenį pastatytas Drevernos mažųjų laivų uostas, kuriame įrengta 30 laivų švartavimo vietų. Uostas gali priimti ir mažos gramzdos motorinius laivus arba jachtas su pakeliamu kylIU. Klaipėdos rajono savivaldybei priklauso 2 vietinės reikšmės vandens keliai: Dreverna – Juodkrantė (7,3 km) ir Dreverna – Ventė (19,7 km).

2017 metų navigacijos sezonui yra nupirkto vidaus vandens kelio Dreverna – Juodkrantė eksploataavimo ir priežiūros paslaugos. Šio vandens kelio navigacijos trukmė – 154 paros: nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. Eksploatuojamame vandens kelio ruože planuojama pastatyti preliminariai 13 šviečiančių navigacinių ženklų, kad būtų užtikrinta nepertraukiama saugi laivyba navigacijos sezono metu. Taip pat, siekiant išlaikyti projektinius vandens kelio matmenis, jo gylį, plotį, bus reguliariai vykdomi reikiamos apimties vagos valymo ir povandeninių kliūčių šalinimo darbai. Atsižvelgiant į vandens lygį ir kitas aplinkybes, bus nuolat prižiūrimos navigacinių ženklų pastatymo vietos, o esant reikalui, bus pastatomi ir papildomi navigaciniai ženklai. Visi jie bus apžiūrimi ne rečiau kaip kartą per savaitę, o esant poreikiui dėl vėjo, šturmo ar kitų gamtinių sąlygų, ir dažniau.

2.2. GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪRA

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu numatoma, kad ne mažiau kaip 95 % Klaipėdos rajono gyventojų būtų aprūpinami viešojo vandens tiekėjo tiekiamu vandeniu. Tuo tikslu yra plečiami esami vandentiekio tinklai ir įrengiamos naujos modernios vandens tiekimo sistemos.

Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2014-05-29 sprendimu buvo patvirtintas Klaipėdos rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos specialusis planas. Planavimo uždaviniai: pakeisti Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2011-11-22 sprendimu patvirtintą Klaipėdos rajono vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros plėtos specialųjį planą, patikslinti prioritетines kryptis ir teritorijas vandentiekio ir nuotekų infrastruktūros vystymui, rezervuoti teritorijas reikalingiems infrastruktūros koridoriams, parengti ekonominį socialinį pagrindimą ir

pateikti išvadas dėl centralizuotų nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo UAB „Svencelės sala“ planuojamai teritorijai, pažymėti esamus ir naujai išgręžtus vandens gręžinius.

Geriamas vanduo centralizuotai tiekiamas visose seniūnijose – 72 Klaipėdos rajono gyvenamosiose vietovėse. Nuo 2012 m. AB „Klaipėdos vanduo“ vykdo viešąjį geriamojo vandens tiekimą Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijoje, kurioje yra apie 98 km vandentiekio bei 57 vandenvietės priklausančios AB „Klaipėdos vanduo“ bei eksploatuojama daug pavienių privačių gręžinių, kurių vanduo tiekiamas atskiriems ūkio subjektams arba privatiems vandentiekiams. Labiausiai išvystyta vandens tiekimo sistema yra Gargždų mieste.

Pagrindiniai vandens vartotojai Klaipėdos rajone yra gyventojai, kurie suvartoja 40 proc. tiekiamo vandens bei pramonė, kuriai tenka 60 proc. tiekiamo vandens.

Klaipėdos rajono savivaldybėje nuo 2012 m. AB „Klaipėdos vanduo“ perėmė centralizuotą buitinių nuotekų surinkimo ir apvalymo vykdymą. Šiuo metu Klaipėdos rajono teritorijoje eksploatuojama apie 160 km buitinio nuotekyno bei 20 nuotekų valyklų. Klaipėdos rajone didžiausias nuotekų kiekis yra surenkamas Gargždų mieste. Gargždai neturi savo nuotekų valyklos, tad nuotekos slėgine linija yra nukreipiamos į Klaipėdos nuotekų valyklą, kuri yra Dumpių kaime.

Teritorijose, kur nėra centralizuotos nuotekų surinkimo sistemos, gyventojai turi įsirengę sukaupimo talpas ar išsėmimo duobes su tiesiogine infiltracija į gruntą. Kai kuriose vietose naudojami septiniai rezervuarai.

2.3. DEMOGRAFINĖ PADĖTIS IR DARBO RINKA

2.3.1. DEMOGRAFINĖ PADĖTIS KLAIPĖDOS RAJONE

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis Lietuvoje per 2016 metus gyventojų skaičius sumažėjo 40 654 gyventojais (nuo 2 888 558 iki 2 847 904 gyventojų), o tuo pačiu laikotarpiu Klaipėdos rajono savivaldybėje – padidėjo 1 200 gyventojų.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2017 m. pradžioje Klaipėdos rajono savivaldybėje gyveno 54 635 nuolatinių gyventojų (Gargždų mieste – 14,4 tūkst.). 2017 m. pradžioje Klaipėdos rajono savivaldybėje gyveno 64,4 proc. darbingo amžiaus gyventojų, 17,9 proc. – pensinio, 17,7 proc. – vaikų iki 15 metų amžiaus. 1 tūkst. vyrų teko 1 208 moterys. 2017 m. pradžioje Klaipėdos rajono savivaldybėje daugiausia gyveno 45 ir 55 metų amžiaus gyventojų (1 lentelė).

2016 m. savivaldybėje buvo įregistruotos 409 santuokos ir 170 ištuokų. 2016 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje gimė 568 kūdikiai (2015 m. – 570), mirė – 573 žmonės (2015 m. – 556).

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Iš viso	51 690	51 843	51 279	51 405	51 614	52 110	52 831	53 459	54 635
Moterys	26 641	26 721	26 434	26 491	26 523	26 734	27 041	27 293	27 701
Vyrai	25 049	25 122	24 845	24 914	25 091	25 376	25 790	26 166	26 934
Miestas	16 698	16 699	16 445	16 371	16 317	16 294	16 284	16 109	15 658
Kaimas	34 992	35 144	34 834	35 034	35 297	35 816	36 547	37 350	38 977

1 lentelė. Klaipėdos rajono gyventojų skaičiaus kaita pagal lytį ir gyvenamąją vietą 2009-2016 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

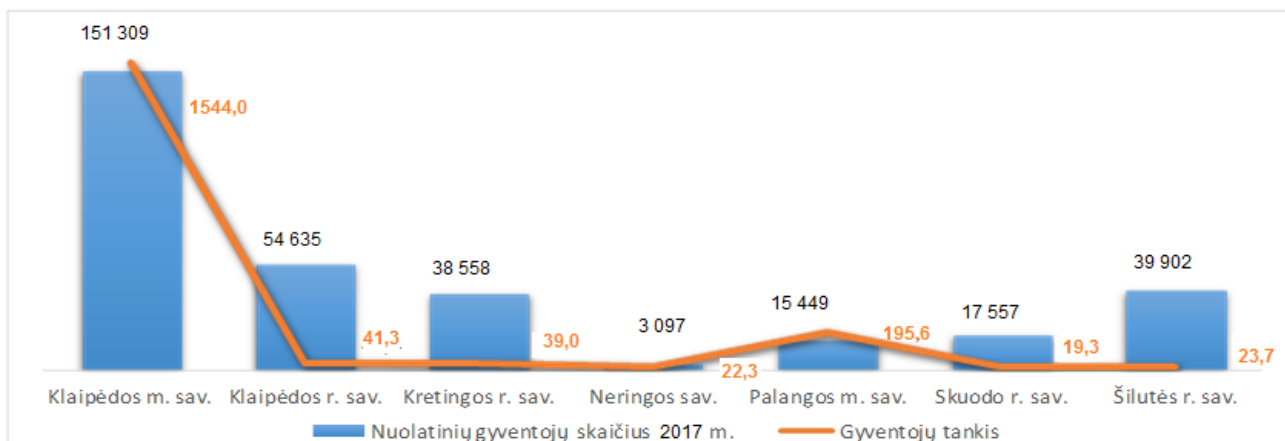
2011-2016 m. laikotarpiu gyventojų skaičius mažėjo net 56-iose savivaldybėse iš 60, tačiau Klaipėdos rajono savivaldybėje šiuo laikotarpiu gyventojų skaičius augo 4,25 proc. (12 pav.).

12 pav. Gyventojų skaičiaus pokytis savivaldybėse 2011-2016 m.

Šaltinis: Projektas „Mapiozjai.lt“. Prieiga internete: <http://mapiozjai.lt/lietuvas-zemelapiai/lietuvas-savivaldybes-gyventoju-skaicius-1996-2016-m/>

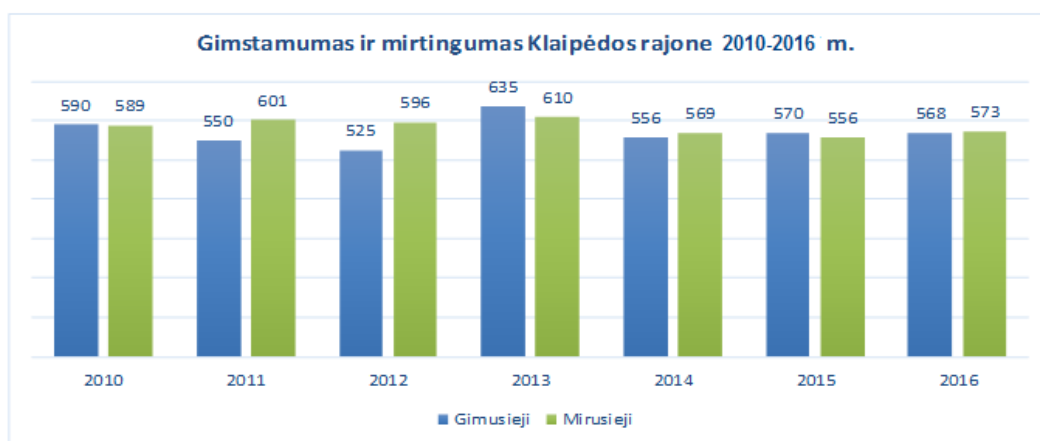
Remiantis Lietuvos statistikos departamento 2017 m. pradžios duomenimis, Klaipėdos rajono savivaldybė yra antroje vietoje Klaipėdos regione pagal gyventojų skaičių ir trečioje pagal jų tankumą, atsiliekanti tik nuo Klaipėdos ir Palangos miestų. Klaipėdos rajono gyventojų tankumas 2017m. pradžioje siekė 41,3 gyv./km², o daugiausia gyventojų sutelkta Gargždų ir Priekulės miestuose (13 pav.).

13 pav. Klaipėdos regiono savivaldybių gyventojų skaičius ir jų tankis 2016 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Nuo 2010 iki 2016 metų gimstamumas Klaipėdos rajone buvo šiek tiek žemesnis nei mirtingumas, o per 7 metus Klaipėdos rajono savivaldybėje mirtingumas vienu šimtu gyventojų viršijo gimstamumą – gimė 3 994, o mirė 4 094 gyventojai (14 pav.).

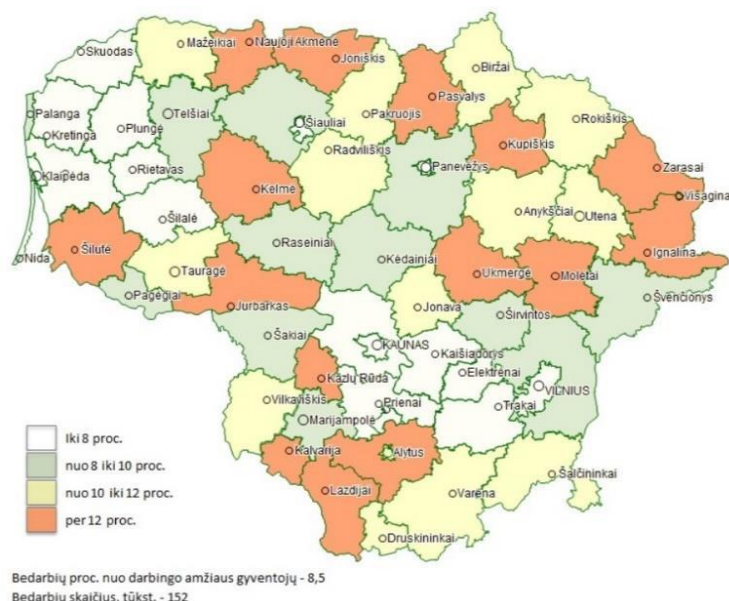
14 pav. Gimstamumo ir mirtingumo rodikliai Klaipėdos rajone 2010-2016 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2.3.2. DARBO RINKOS TENDENCIJOS

Klaipėdos teritorinės darbo biržos duomenimis Klaipėdos rajone nedarbo lygis sparčiai mažėja. 2016 m. Klaipėdos rajone buvo registruoti 2 000 darbo neturinčių asmenų – tai yra 300 asmenų arba 13 proc. mažiau nei prieš metus. Registruotas nedarbas 2017 metų rugsėjo mėnesio pabaigoje sudarė 5,0 proc. visų aptarnaujamos teritorijos darbingo amžiaus gyventojų. Klaipėdos rajono savivaldybėje nedarbo lygis yra vienas žemiausių Lietuvoje ir kasmet mažėja. Tai sąlygoja ir aktyvi darbo biržos įdarbinimo politika, mokymų organizavimas, taip pat gerėjanti ekonominė situacija, naujai įregistruojamų verslų skaičiaus didėjimas, rajone esančių įmonių plėtra.

2016 m. Klaipėdos rajono savivaldybėje buvo 24,6 tūkst. užimtų gyventojų, palyginti su 2015 m., jų skaičius padidėjo 2,3 proc. (15 pav.).

15 pav. Registruotas nedarbas Lietuvos savivaldybėse. Šaltinis: Lietuvos darbo birža.

Gyventojų užimtumo rodikliai kasmet vis didėja – skaičius tiesiogiai susijęs ir su nedarbo lygio mažėjimu. Nuo 2011 iki 2016 m. gyventojų užimtumas padidėjo 5,7 tūkst. užimtų gyventojų. Taip pat mažėja registruotų bedarbių skaičius, kuris 2011-2016 m. sumažėjo nuo 3,5 iki 2 tūkst. bei registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis nuo 2011 iki 2016 m. pakito 4,4 proc. (2 lentelė).

Gyventojų užimtumas (tūkst.)						
2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
18,9	20,1	21,4	21,7	24,0	24,6	
Nedarbas (registruoti bedarbiai, tūkst.)						
2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017-10-31
3,5	2,9	2,6	2,4	2,3	2,0	1,7
Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (proc.)						
2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017-10-31
10,8	9,0	8,1	7,2	6,8	6,0	5,1

2 lentelė. Užimtumas ir nedarbas Klaipėdos rajone

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis darbingo amžiaus gyventojų skaičius Klaipėdos rajone 2016 metų pradžioje siekė 34 211, vidutinis mėnesinis bruto (iki mokesčių) darbo užmokestis Klaipėdos rajono savivaldybės įmonėse, įstaigose ir organizacijose, neįskaitant individualių įmonių, 2017 m. pirmąjį ketvirtį buvo 726,2 EUR (11,2 proc. mažesnis nei vidutiniškai šalyje (817,6 EUR). Palyginti su 2016 m. ketvirtuoju ketvirčiu, vidutinis mėnesinis

bruto darbo užmokestis Klaipėdos rajono savivaldybėje sumažėjo 4,6 proc., o per metus (palyginti su 2016 m. pirmuoju ketvirčiu) padidėjo 6,1 proc. (42 EUR).

Klaipėdos teritorinė darbo birža išskiria, jog 2017 metų pirmąjį pusmetį taip pat kaip ir 2016 metais augo kvalifikuotų darbininkų ir amatininkų bei specialistų paklausa bei sumažėjo įrengimų ir mašinų operatorių ir surinkėjų, paslaugų sektoriaus darbuotojų ir pardavėjų bei nekvalifikuotų darbininkų poreikis, o daugiausia gyventojų Klaipėdos apskrityje dirba paslaugų sektoriuje, kiek mažiau – pramonės ir statybų (3 lentelė).

Žemės ūkis, žuvininkystė ir miškininkystė			Pramonė			Statyba			Paslaugos			Iš viso		
2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
11,3	15,3	15,4	27,6	26,5	27,8	8,8	11,5	14,0	105,3	106,9	106,5	153,1	160,2	163,7
Vyrai														
7,1	9,5	8,7	17,4	15,7	18,5	8,0	10,9	12,9	40,3	43,4	44,7	-		
Moterys														
4,3	5,7	6,8	10,2	10,8	9,3	/	/	1,1	65,0	63,5	61,8	-		

3 lentelė. Dirbantys gyventojai pagal ekonominės veiklos rūšį ir lytį Klaipėdos apskrityje

Šaltinis: Lietuvos darbo birža.

Remiantis Klaipėdos teritorinės darbo biržos pateikiama informacija, didžiausias įsidarbinimo galimybes 2017 m. spalio mėn. turėjo šias profesijas įgiję asmenys (4 lentelė).

SPECIALISTAI	KVALIFIKUOTI DARBININKAI
Pardavimo vadybininkai	Pardavėjai, pardavėjai kasininkai
Administratoriai	Virėjai
Sandėlininkai	Plytų mūrininkai
Bendrosios praktikos slaugytojai	Apdailininkai
Buhalteriai	Suvirintojai
Logistikos specialistai	Plataus profilio statybininkai
Slaugytojai asistentai	Tarptautinio krovinių vežimo transporto priemonės vairuotojai
Socialinio darbuotojo padėjėjai	Vairuotojai ekspeditoriai
Masažuotojai	Metalo pjaustytojai dujomis
Elektrotechnikai	Santechnikai

4 lentelė Klaipėdos teritorinės darbo biržos duomenimis paklausiausios 2017 m. spalio mėn. profesijos

Šaltinis: Lietuvos darbo birža.

2.3.3. KLAIPĖDOS REGIONO PROFESINIO IR AUKŠOJO MOKSLO ĮSTAIGOS

Klaipėdos regione veikia 14 profesinių mokyklų, 5 kolegijos, 2 universitetai, kuriuose mokosi 17 071 studentas.

Svarbiausios Klaipėdos regiono studijų programos pagal studentų skaičių yra:

1. Verslas ir administravimas;
2. Socialinės paslaugos ir sveikata;

3. Inžinerija ir inžinerinės profesijos;
4. Socialiniai ir elgsenos mokslai;
5. Transporto paslaugos;
6. Kitos profesijos.

2.3.4. AKTYVIOS DARBO RINKOS POLITIKOS PRIEMONĖS

Klaipėdos teritorinė Darbo birža organizuoja ir finansuoja bedarbių ir išpėtų apie atleidimą iš darbo darbuotojų profesinį mokymą ir neformalų švietimą vykdydama šias **aktyvios darbo rinkos politikos priemones**:

1. Parama darbo vietoms steigti: darbo vietų steigimo subsidijavimas, vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimas, savarankiško užimtumo rėmimas.
2. Remiamasis įsidarbinimas: įdarbinimas subsidijuojant, darbo įgūdžių įgijimo rėmimas, darbo įgūdžių įgijimo sutartis, viešieji darbai.

Darbo vietų steigimo subsidijavimo tikslas – naujų darbo vietų steigimas ar esamų darbo vietų pritaikymas darbo biržoje įregistruotiems neįgaliesiems asmenims, įdarbinant juos pagal neterminuotą darbo sutartį.

2016 m. Klaipėdos teritorinė darbo birža Klaipėdos regione įsteigė 8 darbo vietas bei panaudojo 90,4 tūkst. Eur. 2017 m. Klaipėdos teritorinė darbo birža planuoja Klaipėdos regione įsteigti 6 darbo vietas bei panaudoti 91 tūkst. Eur.

Viešųjų darbų programoje numatytiems darbams atlikti darbo birža ir savivaldybė su parinktais darbdaviais sudaro trišales sutartis pagal tipinę sutarties formą. Darbdaviui, įdarbinusiam pagal darbo sutartį viešuosius darbus atlikti darbo biržos siūstus asmenis, už kiekvieną įdarbintą asmenį mokamos kompensacijos.

2.4. INVESTICIJOS KLAIPĖDOS RAJONE

Investicijos – piniginės lėšos ir įstatymais bei kitais teisės aktais nustatyta tvarka įvertintas materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas. Šis turtas yra investuojamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno (pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) arba užtikrinti valstybės funkcijų įgyvendinimą.

2.4.1. TIESIOGINĖS UŽSIENIO INVESTICIJOS

Tiesioginė užsienio investicija (TUI) – tokia investicija, kurios pagrindu susiformuoja ilgalaikiai ekonominiai finansiniai santykiai ir interesai tarp tiesioginio užsienio investuotojo ir tiesioginio investavimo įmonės. 10 proc. balso teisių pripažįstama žemutine riba, nuo kurios

tiesioginis užsienio investuotojas turi galimybę dalyvauti valdant tiesioginio investavimo įmonę. Užsienio investicija, mažesnė kaip 10 proc. balso teisių, priskiriama ne tiesioginėms, o portfelinėms investicijoms.

2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis, sukauptosios tiesioginės užsienio investicijos (TUI) Lietuvoje sudarė 13,9 mlrd. EUR ir, palyginti su 2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis, padidėjo 3,2 proc., praneša Lietuvos statistikos departamentas. TUI vienam Lietuvos gyventojui išaugo 4,6 proc. ir sudarė vidutiniškai 4,9 tūkst. EUR.

Daugiausia investuota Vilniaus apskrityje – 9,9 mlrd. EUR, arba 71 proc. visų šalies TUI (Vilniaus miesto savivaldybėje – 95,6 proc. visų Vilniaus apskrities TUI), Kauno apskrityje – 1,5 mlrd. EUR, arba 10,7 proc. (Kauno miesto savivaldybėje – 79,1 proc.), ir Klaipėdos apskrityje – 1,1 mlrd. EUR, arba 8 proc. (Klaipėdos miesto savivaldybėje – 74,4 proc.). Mažiausia investuota Tauragės apskrityje – 26,9 mln. EUR, arba 0,2 proc. visų šalies TUI.

Palyginti su 2015 m. pabaiga, TUI daugiausia padidėjo Šiaulių apskrityje – 47,7 proc. (Joniškio rajono savivaldybėje – 3,4 k.), Telšių apskrityje – 38 proc. (Telšių rajono savivaldybėje – 91,4 proc.), ir Tauragės apskrityje – 9,4 proc. (Tauragės rajono savivaldybėje – 13,9 proc.), o labiausiai sumažėjo – Utenos (9,9 proc.) ir Klaipėdos (8,1 proc.) apskrityse. Daugiausia TUI vienam gyventojui teko Vilniaus apskrityje (Vilniaus miesto savivaldybėje – 17,3 tūkst. EUR), Klaipėdos apskrityje (Klaipėdos miesto savivaldybėje – 5,5 tūkst. EUR), Telšių apskrityje (Mažeikių rajono savivaldybėje – 6,3 tūkst. EUR). Mažiausiai TUI vienam gyventojui teko Tauragės apskrityje – 273 EUR.

2016 m. Lietuvoje sparčiausiai didėjo Lenkijos (247,5 mln. Eur), Vokietijos (145,6 mln. Eur), Kipro (125,5 mln. Eur) ir Norvegijos (106,6 mln. Eur) TUI, o daugiausia mažėjo Švedijos (– 553,1 mln. Eur), Jungtinės Karalystės (– 152,5 mln. Eur), Šveicarijos (– 138,6 mln. Eur) ir Liuksemburgo (– 77,9 mln. Eur) TUI. Per praėjusius metus didėjo tiesioginės investicijos į profesinę, mokslinę ir techninę veiklą (199,6 mln. Eur), didmeninę ir mažmeninę prekybą, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontą (188,6 mln. Eur), o labiausiai mažėjo investicijos į finansinę ir draudimo veiklą (– 468,9 mln. Eur) ir apdirbamąją gamybą (– 123,2 mln. Eur).

2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Lietuvoje daugiausia yra investavę šių šalių investuotojai: Švedijos – 2,5 mlrd. eurų (19,1 proc. visų TUI), Nyderlandų – 1,6 mlrd. eurų (12,1 proc.), Vokietijos – 1,3 mlrd. eurų (10,1 proc.), Lenkijos – 957,8 mln. eurų (7,3 proc.), Norvegijos – 919,2 mln. eurų (7 proc.) ir Estijos – 696,4 mln. eurų (5,3 proc.). Sukauptosios TUI iš ES valstybių narių sudarė 10,7 mlrd. eurų (82,1 proc. visų TUI), tokios investicijos iš euro zonos šalių – 6,4 mlrd. eurų (49,2 proc.).

2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis, daugiausia investuota į finansinę ir draudimo veiklą – 3,1 mlrd. eurų (23,5 proc. visų TUI), apdirbamąją gamybą – 2,6 mlrd. eurų (19,9 proc.), didmeninę ir mažmeninę prekybą, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontą – 1,8 mlrd. eurų (13,7 proc.), nekilnojamojo turto operacijų veiklą – 1,7 mlrd. eurų (12,8 proc.), informacijos ir ryšių veiklą – 1,1 mlrd. eurų (8,4 proc.). Iš apdirbamosios gamybos daugiausia investuota į rafinuotų naftos, chemijos ir farmacinių preparatų gamybą – 936,8 mln. eurų (36 proc. visų apdirbamosios gamybos TUI) ir maisto produktų, gėrimų ir tabako gaminių gamybą – 488,5 mln. eurų (18,8 proc.).

Vienam Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojui teko apie 3,5 tūkst. EUR TUI. 2016 m. pabaigoje tiesioginės užsienio investicijos (TUI) Klaipėdos rajono savivaldybėje sudarė 193,17 mln. EUR, arba 1,39 proc. visų šalies TUI. Per metus TUI sumažėjo apie 25 proc.

16 pav. Tiesioginių užsienio investicijų kiekis tenkantis vienam gyventojui 2015 m.

Šaltinis: Lietuvos laisvosios rinkos institutas. Prieiga internete: <http://www.llri.lt/tyrimai/lietuvos-savivaldybiu-indeksas/lietuvos-savivaldybiu-indeksas-2016/klaipedos-r-savivaldybe-2016>

2016 m. Klaipėdos rajono savivaldybė buvo penkta savivaldybė Lietuvoje pagal užsienio investicijų pritraukimą. Iš turimų duomenų galima matyti, jog TUI Klaipėdos rajone nėra stabilios, jos tai didėja tai mažėja. Nepaisant to, atsižvelgiant į TUI tenkančias vienam gyventojui, 2016 m. Klaipėdos rajonas lenkė Klaipėdos regioną (5 lentelė). To priežastis yra palankios galimybės užsienio investuotojams bei konkurenciniai Klaipėdos rajono pranašumai.

	TUI, mln. EUR				Vienam gyventojui vidutiniškai teko TUI, EUR			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Lietuvos Respublika	12719,90	12746,53	13496,82	13 925,59	4321	4363	4673	4890
Klaipėdos apskritis	962,52	1014,59	1211,68	1 113,56	2925	3100	3732	3 474
Klaipėdos m. sav.	636,49	695,87	860,94	828,35	4046	4457	5578	5 475
Klaipėdos r. sav.	258,82	246,50	257,42	193,17	4967	4666	4566	3 536
Kretingos r. sav.	10,28	7,94	10,02	9,81	256	200	256	254
Neringos sav.	6,33	7,20	7,88	8,80	2300	2501	2609	2 841

	TUI, mln. EUR				Vienam gyventojui vidutiniškai teko TUI, EUR			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Palangos m. sav.	31,09	30,11	32,65	35,12	2024	1958	2101	2 273
Skuodo r. sav.	2,00	2,37	2,47	2,67	105	128	137	152
Šilutės r. sav.	17,51	24,60	40,30	35,64	413	588	981	893

5 lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos Klaipėdos apskrityje metų pabaigoje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2.4.2. MATERIALINĖS INVESTICIJOS

Materialinės investicijos – išlaidos ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti, sukurti ir esamam materialiajam turtui atnaujinti (jo vertei padidinti). Įskaitomas finansinės (išperkamosios) nuomos būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2016 m. šalies materialinės investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą buvo 5,7 mlrd. EUR. Kaip ir ankstesniais metais, didžiausias investuotojų dėmesys teko pagrindiniams šalies miestams – Vilniui, Kaunui ir Klaipėdai. Vilniaus miesto savivaldybei teko trečdalis visų šalies materialinių investicijų (1,9 mlrd. EUR), Kauno miesto savivaldybei – 0,6 mlrd. EUR, Klaipėdos miesto savivaldybei – 0,5 mlrd. EUR.

2016 m. vienam šalies gyventojui teko vidutiniškai 2 004 EUR materialinių investicijų. Dalyje šalies savivaldybių materialinės investicijos, tenkančios vienam gyventojui, viršijo šalies vidurkį, iš jų daugiausia Lietuvoje materialinių investicijų teko vienam Klaipėdos rajono gyventojui (4 571 EUR), toliau sekė Vilniaus miesto (3 437 EUR), Klaipėdos miesto (3 359 EUR) ir Elektrėnų (2 683 EUR) savivaldybės. 2016 m. investuotojų dėmesio stokojo Skuodo, Šilalės, Kelmės, Prienų, Vilkaviškio, Biržų, Kupiškio, Anykščių, Ignalinos, Zarasų ir Šalčininkų rajonų savivaldybės. (6 lentelė).

	Materialinės investicijos, tūkst. EUR				Vienam gyventojui vidutiniškai teko materialinių investicijų, EUR			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Lietuvos Respublika	5933867	6081759	6912736	5748080	2006	2074	2380	2004
Klaipėdos apskritis	828618	903293	1 042 840	874 712	2509	2753	3 199	2 712
Klaipėdos m. sav.	512376	555961	576 855	513 252	3244	3547	3 716	3 359
Klaipėdos r. sav.	168165	206063	297 083	247 042	3243	3927	5 590	4 571
Kretingos r. sav.	32797	38374	43 071	38 152	813	961	1 092	982
Neringos sav.	9314	13715	15 018	6 079	3404	4872	5 091	1 988
Palangos m. sav.	44406	39944	54 969	33 948	2892	2599	3 556	2 191
Skuodo r. sav.	17606	6526	8 026	6 108	917	349	439	343

	Materialinės investicijos, tūkst. EUR				Vienam gyventojui vidutiniškai teko materialinių investicijų, EUR			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Šilutės r. sav.	43954	42710	47 818	30 131	1026	1014	1 154	744

6 lentelė. Materialinės investicijos Klaipėdos apskrityje metų pabaigoje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2.4.3. EUROPOS SAJUNGOS STRUKTŪRINĖ PARAMA KLAIPĖDOS RAJONE

Per 2007–2013 m. laikotarpį Klaipėdos rajono savivaldybėje buvo įgyvendinti 72 projektai, kurie iš dalies buvo finansuoti Europos Sąjungos struktūrinių fondų, kitų ES programų, nacionalinių programų bei kitomis lėšomis. Bendra projektų vertė – apie 13 mln. Eur. Beveik 70 proc. visų 2007–2013 m. laikotarpio ES struktūrinių fondų paramos lėšų Klaipėdos rajone buvo skirta socialinės aplinkos (švietimo infrastruktūros, kultūros ir socialinės srities) gerinimui. Per pastarąjį laikotarpį kaimų ir miestelių bendruomenės per vietos veiklos grupę „Pajūrio kraštas“ įgyvendino 38 projektus daugiau nei už 2,17 mln. Eur. Į šį skaičių neįeina nemažas skaičius mažos vertės (iki 7,24 tūkst. Eur) projektų, kuriuos bendruomenės įgyvendino tiesiogiai teikdamos paraiškas Žemės ūkio ministerijai.

2.4.4. KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS INDEKSAS

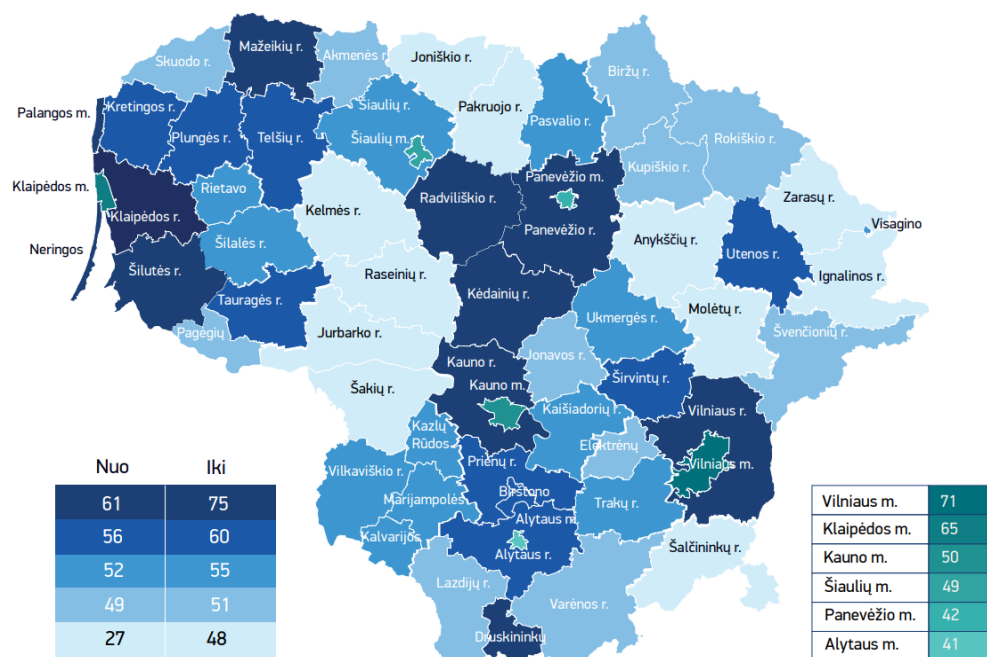
Pagal Lietuvos laisvosios rinkos instituto (LLRI) kasmet sudaromą mažųjų savivaldybių indeksą, Klaipėdos rajono savivaldybė, iš 100 galimų balų surinkusi 75 ir aplenkusi Kauno r. savivaldybę, 2017 metais užėmė garbingą pirmąją vietą (mažųjų savivaldybių grupėje) bei joje keturis metus iš eilės neužleidžia lyderio pozicijų (17-18 pav.).

17 pav. Klaipėdos rajono savivaldybės indeksas 2014-2017 m.

Šaltinis: Sudaryta autoriaus pagal Lietuvos laisvosios rinkos instituto pateikiamus duomenis

Sudarant savivaldybių indeksą yra vertinama tiek investicinė, tiek socialinė aplinka. Savivaldybių indeksas matuoja žmonių ekonominę laisvę savivaldybėse. Indekse yra geriau vertinamos tos savivaldybės, kurios užtikrina žmogaus laisvę rinktis, skatina privačią iniciatyvą, kuria palankias verslo sąlygas, taupo išteklius ir veikia skaidriai.

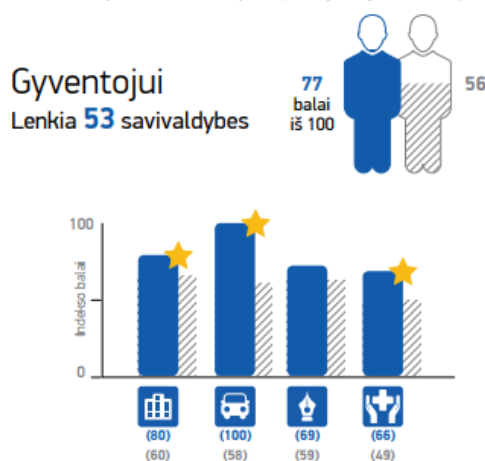
18 pav. 2017 m. Lietuvos savivaldybių indekso žemėlapis

Šaltinis: Lietuvos laisvosios rinkos institutas. Prieiga internete:

http://files.lrinka.lt/Savivaldybiu_indeksas_2017/Lietuvos.savivaldybiu.indeksas.2017.pdf

Aukšta vieta savivaldybių reitinge rodo ne tik tai, jog Klaipėdos rajone gyvenimo kokybė vertinama geriau nei kitose savivaldybėse, bet ir tai, kad čia atitinkamais savivaldybės sprendimais kuriamos palankios socialinės, ekonominės, gyvenimo, darbo, verslo plėtros bei investavimo sąlygos. Maksimaliai įvertinta „Transporto“ sritis, daug balų surinko „Administracija“, „Biudžetas“, „Komunalinės paslaugos“, „Investicijos ir plėtra“.

Šių metų mažųjų savivaldybių indekso laimėtojos titulą Klaipėdos rajono savivaldybė pelnė dėl kelių priežasčių. Pirma, viešųjų paslaugų srityje (viešojo transporto, daugiabučių administravimo, buitinių atliekų surinkimo ir kt.) nestinga privačios iniciatyvos.

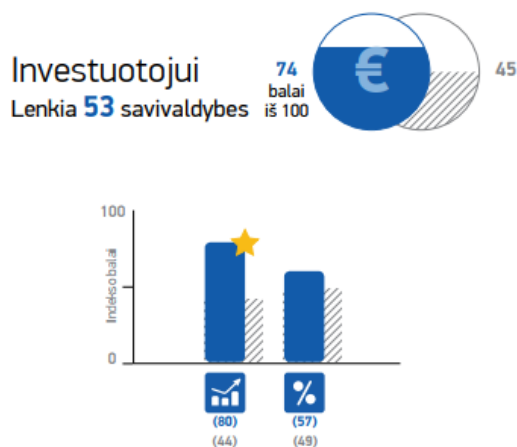

19 pav. Klaipėdos rajono savivaldybės indeksas.

Šaltinis: Lietuvos laisvosios rinkos institutas. Prieiga internete:

http://files.lrinka.lt/Savivaldybiu_indeksas_2017/Lietuvos.savivaldybiu.indeksas.2017.pdf

Verslui palanki aplinka skatina žmones atvykti – Klaipėdos r. savivaldybė buvo viena iš nedaugelio, kurioje 2017 m. grynoji migracija (vidinė ir tarptautinė) buvo teigiama.

20 pav. Klaipėdos rajono savivaldybės indeksas.

Šaltinis: Lietuvos laisvosios rinkos institutas. Prieiga internete:

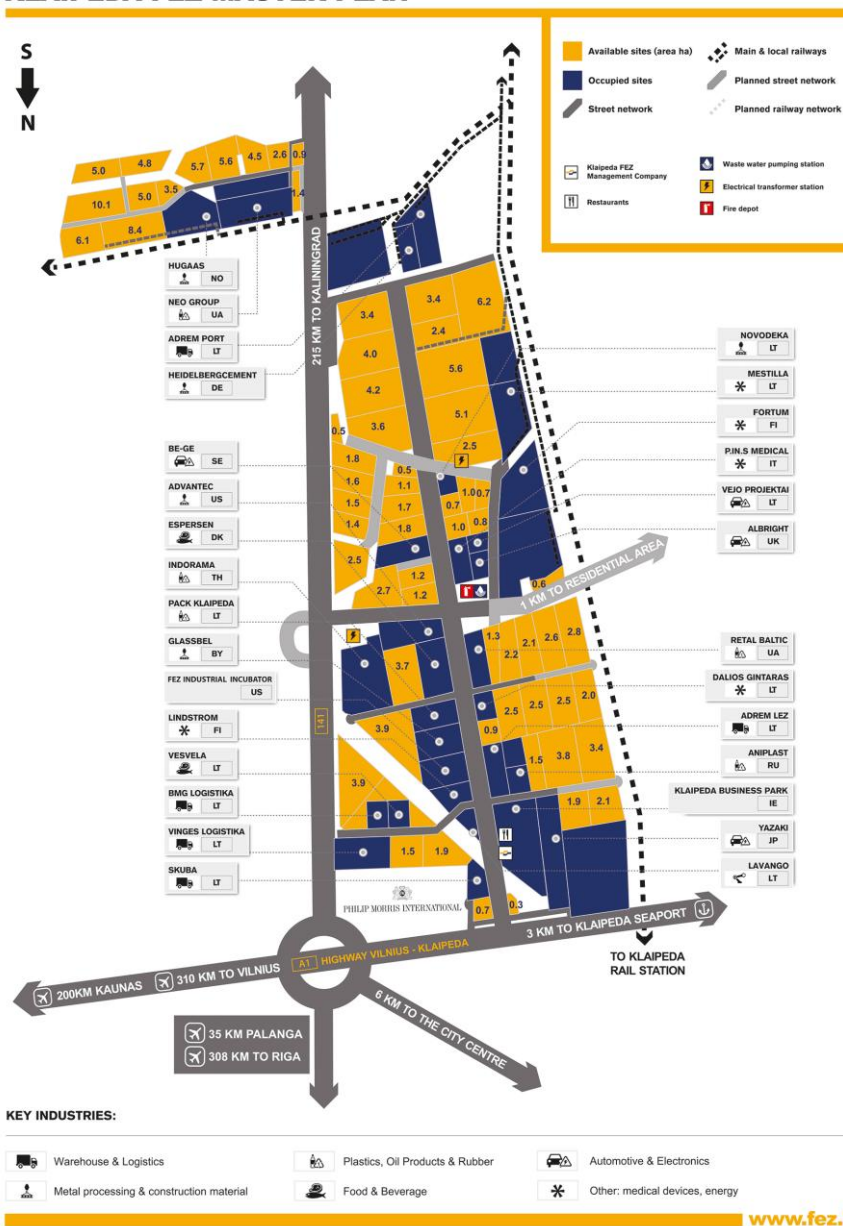
http://files.lrinka.lt/Savivaldybiu_indeksas_2017/Lietuvos.savivaldybiu.indeksas.2017.pdf

2.4.5. KLAIPĖDOS LAISVOJI EKONOMINĖ ZONA

Didelė ir svarbi verslo dalis yra sutelkta 2002 m. prie Klaipėdos rajono ribų įkurtoje Laisvojoje ekonominėje zonoje – Klaipėdos LEZ (21 pav.).

Klaipėdos LEZ – viena pirmųjų ir efektyviausiai valdomų laisvųjų ekonominių zonų regione pagal pritrauktą investicijų ir sukurtą darbo vietų skaičių. Laisvoji ekonominė zona yra įsikūrusi 412 hektarų teritorijoje prie svarbiausių transporto magistralių.

KLAIPEDA FEZ MASTER PLAN

21 pav. Klaipėdos laisvoji ekonominė zona (LEZ)

Šaltinis: Klaipėdos laisvoji ekonominė zona. Prieiga internete: <http://www.fez.lt/en/klaipeda-fez-master-plan/>

Klaipėdos LEZ investuotojams taikomos specialios išskirtinės lengvatinės ekonominės ir teisinės sąlygos (7 lentelė).

Taikomi mokesčiai	Klaipėdos LEZ	Įprastas mokesčio tarifas
Įmonių mokami mokesčiai	Atleidimas nuo pelno mokesčio 6-iems metams bei 50% nuolaida sekantiems 10-čiai metų	15 %
Nekilnojamojo turto mokesčiai	Nereikia mokėti nekilnojamojo turto mokesčio	0,31 – 1 %

7 lentelė Klaipėdos laisvojoje ekonominėje zonoje investuotojams taikomos specialios išskirtinės lengvatinės ekonominės ir teisinės sąlygos

Šaltinis: Klaipėdos laisvoji ekonominė zona. Prieiga internete: <http://www.fez.lt/>

Nuo 2017 metų pelno mokesčio lengvatos laisvosiose ekonominėse zonose siekti galės ir paslaugų įmonės, kurios investavo bent 100 tūkst. eurų. Anksčiau Laisvųjų ekonominių zonų (LEZ) pagrindų įstatymas numatė minimalią 1 mln. eurų kartelę. Šia lengvata galės pasinaudoti apskaitos, žmogiškųjų išteklių veiklos, architektūros, inžinerinių paslaugų, įstaigų administravimo ir aptarnavimo įmonės, turinčios ne mažiau kaip 20 darbuotojų.

Teigiama, jog tokiu atveju įmonės 6 metus galės nemokėti pelno mokesčio, o vėliau dar 10 metų – mokės perpus mažesnę pelno mokestį.

Iki šiol vienas didžiausių Klaipėdos LEZ pranašumų, kad uostamiesčio LEZ parduodami sklypai kartu su leidimais statyti. Tai gamybos sektoriaus įmonėms leidžia sutaupyti net apie pusmetį.

Iš 29 Klaipėdos LEZ teritorijoje įsikūrusių investuotojų beveik trečdalis yra Lietuvos kapitalo. Specialiu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, Klaipėdos LEZ pripažinta valstybinės svarbos ekonominiu projektu. Šioje zonoje sutelktos įmonės, užsiimančios įvairia veikla. Tai – pramoninio nekilnojamojo turto plėtra, logistika ir sandėliavimas, plastiko pakuotės ir plastiko granulių (PET) gamyba, elektronikos prietaisų gamyba, plieno konstrukcijų gamyba, metalo apdirbimas, architektūrinio stiklo gamyba, maisto pakuočių gamyba, žuvies ir jū produktų perdirbimas, biodyzelino gamyba, energijos gamyba iš atsinaujinančių šaltinių ir kt.

3. BENDRA VERSLO SITUACIJA KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE

Auganti vidaus paklausa, gerėjantis įmonių kreditavimas ir didėjantys pelnai skatina naujų įmonių kūrimą, savarankiškai dirbančiųjų skaičiaus didėjimą ir esamo verslo plėtrą.

3.1. KLAIPĖDOS RAJONE VEIKIANČIOS ĮMONĖS

2017 m. sausio 1 d. duomenimis, Klaipėdos rajono savivaldybėje veikė 1 702 ūkio subjektai. Kasmet vidutiniškai Klaipėdos rajono savivaldybėje yra įkuriami 178 juridiniai asmenys, o daugiausia yra įregistruojama mažų ir vidutinių įmonių (145).

Lietuvos statistikos departamento duomenimis Klaipėdos rajono savivaldybėje veikiančių įmonių skaičius per 2016 metus padidėjo apie 8 proc. (8 lentelė). Klaipėdos rajono savivaldybėje veikiančių įmonių skaičius kasmet didėja – 2017 m. Klaipėdos rajone veikė 518 įmonių daugiau (44 proc.) nei 2010 m.

Klaipėdos rajone 2017 metų pradžioje veikiančių ūkio subjektų dalis, palyginti su visais įregistruotais ūkio subjektais sudarė 55,3 proc. Klaipėdos rajonas pagal veikiančių ūkio subjektų skaičių užima pirmą vietą Klaipėdos apskrityje.

	Įregistruotų ūkio subjektų skaičius			Veikiančių ūkio subjektų skaičius			Veikiančių ūkio subjektų dalis, palyginti su visais įregistruotais ūkio subjektais, %		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Lietuvos Respublika	220044	225544	218994	93017	99200	104047	42,3	44,0	47,5
Klaipėdos apskritis	24525	24742	23 692	10529	11141	11 620	42,9	45,0	49,0
Klaipėdos m. sav.	14732	14720	14 104	6271	6508	6 616	42,6	44,2	46,9
Klaipėdos r. sav.	2961	3059	3 077	1427	1576	1 702	48,2	51,5	55,3
Kretingos r. sav.	1946	1976	1 845	837	912	989	43,0	46,2	52,5
Neringos sav.	443	452	447	207	226	238	46,7	50,0	53,2
Palangos m. sav.	1901	1942	1 742	672	703	737	35,3	36,2	42,3
Skuodo r. sav.	602	614	567	253	278	304	42,0	45,3	53,6
Šilutės r. sav.	1940	1979	1 910	862	938	1 034	44,4	47,4	54,1

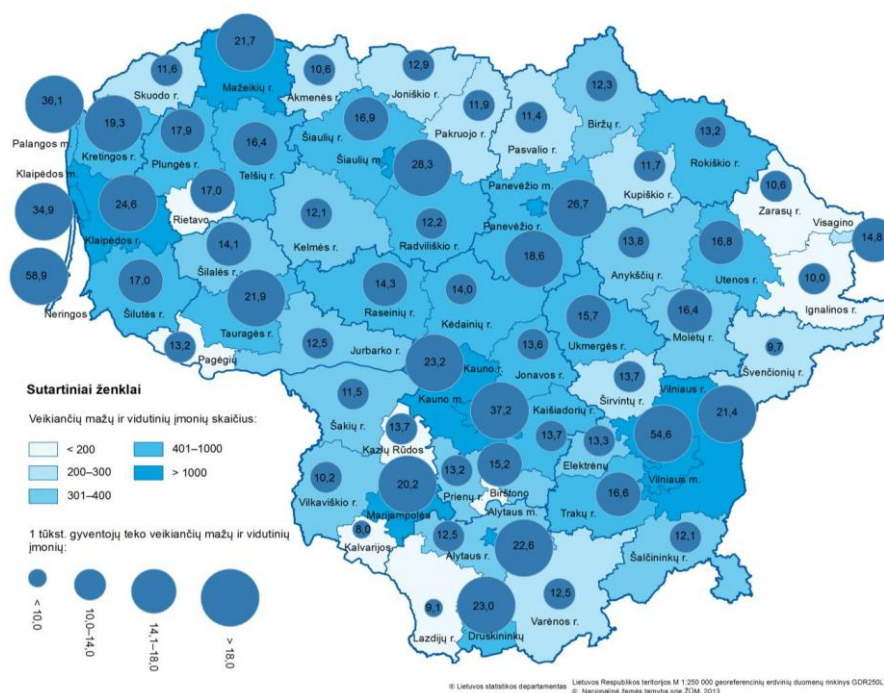
8 lentelė. Suvestinė Klaipėdos rajone įregistruotų bei veikiančių ūkio subjektų skaičius.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Kasmet Klaipėdos rajono savivaldybėje vis daugėja mažų įmonių. Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2017 metų pradžioje rajone veiklą vykdė 1 645 mažų, smulkiuoju verslu užsiimančių įmonių, 51 vidutinio dydžio bei 5 didelės įmonės.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2017 metais 1 000-čiui Klaipėdos rajono gyventojų teko 31 veikianti maža ir vidutinė įmonė, o rajonas užėmė 8-tą vietą Lietuvoje (22 pav.).

Pirmoji vieta Lietuvoje, pagal 1 000-čiui gyventojų tenkančių įmonių skaičių (58,9), 2016 metais atiteko Neringos savivaldybei .

22 pav. Lietuvoje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Klaipėdos rajone 2010 m. veikė 60 vidutinio dydžio įmonių ir pokytis per 2010-2016 metų laikotarpį yra -12. Atsižvelgiant į įmonių skaičių, rajone klesti smulkus ir vidutinis verslas – daugiau įmonių pradeda veiklą negu ją stabdo, buvusios įmonės plečiasi, didina produkcijos ar pardavimų apimtis.

2017 m. pradžioje Klaipėdos rajone veikė tokios įmonės:

- 80,5 proc. labai mažų įmonių;
- 16,2 proc. mažų įmonių;
- 3 proc. vidutinių įmonių;
- 0,3 proc. didelių įmonių.

2017 m. pradžioje 60,9 proc. veikiančių įmonių turėjo iki keturių darbuotojų, 19,6 proc. – nuo 5 iki 9 darbuotojų, 6 įmonės turėjo daugiau kaip 250 darbuotojų, 4 įmonės – daugiau kaip 500 darbuotojų, viena įmonė – daugiau kaip 1 000 darbuotojų (9 lentelė).

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0–4 darbuotojai	688	772	734	800	838	840	950	1 036
5–9 darbuotojai	218	210	214	244	260	283	309	334
10–19 darbuotojų	123	129	124	138	148	147	159	168
20–49 darbuotojai	98	75	84	93	96	105	104	107

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
50–99 darbuotojai	30	27	26	29	30	29	31	34
100–149 darbuotojai	14	14	8	7	9	10	12	11
150–249 darbuotojai	8	5	5	5	5	7	5	6
250–499 darbuotojai	3	4	5	4	2	2	2	2
500–999 darbuotojai	2	1	2	3	4	4	4	3
1 000 ir daugiau darbuotojų	1	1	1	1	1	1	1	1
Iš viso pagal darbuotojų skaičių	1184	1237	1202	1323	1392	1427	1576	1 702

9 lentelė. Klaipėdos rajone veikiančių ūkio subjektai metų pradžioje

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

Klaipėdos rajone veikia įvairių ekonominių veiklos sričių įmonės. 2017 metų sausio 1 d. duomenimis daugiausia – 444 (25 proc.) buvo didmeninės ir mažmeninės prekybos bei variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto įmonės. Mažiau buvo statybos – 196 (11 proc.), transporto ir saugojimo – 187 (10,6 proc.), apdirbamosios gamybos – 187 (10,6 proc.) įmonių (10 lentelė).

Ekonominės veiklos sritis	Įmonių skaičius
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	444
Statyba	196
Apdirbamoji gamyba	187
Transportas ir saugojimas	187
Kita aptarnavimo veikla	154
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	98
Administracinė ir aptarnavimo veikla	78
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	72
Nekilnojamojo turto operacijos	66
Švietimas	47
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	45
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	42
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	36
Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	32
Informacija ir ryšiai	22
Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	21
Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	16
Kasyba ir karjerų eksploatavimas	14
Finansinė ir draudimo veikla	14

10 lentelė. Klaipėdos rajone veikiančių įmonių suskirstymas pagal ekonominės veiklos sritis.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas. 2017 metų sausio 1 d. duomenys.

3.2. DIDŽIAUSIOS KLAIPĖDOS RAJONO ĮMONĖS

Rajone veikia 6 didelės įmonės. Didžiausia rajone veikianti įmonė, turi 1394 darbuotojus. Tai logistikos ir transporto paslaugų įmonė UAB „Vlantana“, kuri užsiima krovinių gabenimu, pervežimu autotransportu tarptautiniais ir vietiniais maršrutais, į užsienį ir Lietuvoje.

Įmonės metinė apyvarta siekia daugiau nei 100 000 000 Eur. Įmonė trečius metus iš eilės tampa geriausiu Europoje „Mars Europe“ vežėju.

Lyginant Lietuvos statistikos departamento pateikiamus duomenis apie Klaipėdos rajono 2016 metų darbingo amžiaus gyventojus (34 211) su didžiausių rajone veikiančių gamybos įmonių darbuotojų skaičiumi (2 672) galima išskirti, kad jose dirba 7,8 proc. rajono darbingo amžiaus žmonių. 11 lentelėje pateikiamos didžiausios Klaipėdos rajone veikiančios gamybos įmonės.

ĮMONĖ	APRAŠYMAS
	UAB „Mars Lietuva“. Gargžduose įkurta naminių gyvūnų maisto gamybos įmonė, viena didžiausių JAV korporacijos „Mars, Incorporated“ gamyklų Europoje. Darbuotojų skaičius – 785.
	UAB „Litana ir Ko“. Metalo konstrukcijų gamybos įmonė. Darbuotojų skaičius – 669.
	UAB „Sakuona“. Įvairių produktų iš medienos gamybos įmonė. Darbuotojų skaičius – 616.
	UAB „Neo group“. Tai viena didžiausių polietilentereftalato (PET) granulių gamintojų Europoje, įsikūrusi Lietuvoje, netoli Klaipėdos uosto. Darbuotojų skaičius – 167.
	UAB „Liskandas“. Karkasinių, skydinių, medinių namų gamybos įmonė. Darbuotojų skaičius – 162.
	UAB „Mida LT“. Vienintelė Baltijos šalyse polimerinio bitumo stogo dangų gamybos įmonė. Darbuotojų skaičius – 104.
	UAB „Agrovet“. Mėsos apdirbimo įmonė. Darbuotojų skaičius – 81.
	UAB „Dolena“. Medinių namų gamybą. Darbuotojų skaičius – 88.

11 lentelė. Didžiausios Klaipėdos rajone veikiančios gamybos įmonės.

Šaltinis: Klaipėdos apskrities valstybinė mokesčių inspekcija.

3.3. KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VEIKLA SIEKIANT GERINTI VERSLO SĄLYGAS, PRITRAUKTI INVESTICIJŲ IR KURTI PATRAUKLŲ RAJONO ĮVAIZDĮ

Klaipėdos rajono savivaldybės Strateginiame plėtros plane yra numatytas **tikslas** – kurti palankią ekonominę aplinką verslui, investicijoms ir sėkmingai kaimo plėtrai. Tikslui pasiekti

Strateginiame plėtros plane yra išskirtas uždavinys – sukurti palankią aplinką investicijoms ir verslo plėtrai bei numatomos priemonės.

Siekdama didinti investicijas, gerinti verslo sąlygas bei kurti patrauklų rajono įvaizdį Klaipėdos rajono savivaldybės administracija įgyvendina įvairias priemones (12 lentelė).

Priemonė	Aprašymas
Finansinės paramos teikimas	<ul style="list-style-type: none"> Klaipėdos rajono savivaldybėje įgyvendinama Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros programa. Programos tikslas – skatinti gyventojų verslumą bei SVV plėtrą taip prisidedant prie nedarbo mažinimo bei užimtumo didinimo Klaipėdos rajone bei didinti rajono investicinį patrauklumą. Savivaldybėje įgyvendinama Klaipėdos rajono savivaldybės žemės ūkio ir kaimo plėtros programa. Programos tikslas – iš dalies finansiškai remti Paramos gavėjus, jų plėtrą, sudaryti sąlygas tobulėjimui, padėti nelaimingų atsitikimų atvejais, skatinti paramos gavėjus plėsti ir modernizuoti žemės ūkį, didinti žemės ūkio konkurencingumą, sudaryti tinkamas sąlygas infrastruktūros plėtrai, gerinti aplinkos apsaugą.
ES struktūrinių fondų lėšų pritraukimas ir panaudojimas	<ul style="list-style-type: none"> 2007–2013 m. įgyvendinti 72 ES struktūrinių fondų remiami projektai, kurių bendra vertė apie 13 mln. Eur Beveik 70 proc. visų 2007–2013 m. laikotarpio ES struktūrinių fondų paramos lėšų skirta socialinės aplinkos gerinimui
Mokestinių lengvatų teikimas	<ul style="list-style-type: none"> Lengvatos leidimams viešose vietose prekiauti ar teikti paslaugas Lengvatos renginio organizavimui Lengvatos leidimams įrengti išorinę reklamą Daugumą leidimų bei kitų Savivaldybės teikiamų paslaugų jau galima užsakyti elektroniniu būdu Lengvatos verslo liudijimo įsigijimui Nekilnojamojo turto mokesčių lengvatos
Konsultacijų teikimas apie viešąsias paslaugas verslui bei verslo kūrimo ir plėtros klausimais	<ul style="list-style-type: none"> 2017 m. pradžioje Savivaldybėje įsteigta nauja pareigybė pagal kompetenciją vykdyti Klaipėdos rajono savivaldybės viešųjų paslaugų verslui teikimo bei smulkus ir vidutinio verslo plėtros Klaipėdos rajone skatinimo veiklas
Rengiamos verslo plėtros galimybių studijos ir planai	<ul style="list-style-type: none"> 2013 m. parengta Klaipėdos rajono smulkus ir vidutinio verslo vystymo skatinimo studija, kurios tikslas – numatyti prioritetus, suformuoti tikslus ir apibrėžti priemones, sudarysiančias sąlygas nuosekliai Klaipėdos rajono smulkus ir vidutinio verslo vystymo skatinimui 2011 m. parengtas Klaipėdos rajono turizmo plėtros planas 2011m. parengta Kempingų įrengimo pajūrio ir pamario zonose galimybių studija Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos iniciatyva vykdomas Gargždų karjerų teritorijos pritaikymas rekreacinei veiklai vysti. Šiam tikslui 2008 m. parengta Vandens telkinių (karjerų) teritorijos pritaikymo rekreacinei veiklai vystyti galimybių studija.
Įvaizdžio formavimas	<ul style="list-style-type: none"> 2016 m. sukurtas Klaipėdos rajono savivaldybės prekinis ženklas su šūkiu „Atveria horizontus“. Šiuo metu yra įgyvendinamos numatytos prekės ženklo adaptacijos ir komunikacijos priemonės.
Savivaldos ir verslo bendradarbiavimo renginių bei mokymų organizavimas	<ul style="list-style-type: none"> Organizuojami vietos valdžios ir verslo atstovų neformalus teminiai susitikimai – „Savivaldos ir verslo popietės“. Rengiami kasmetiniai savivaldos ir verslo forumai. Bendradarbiaujant su VšĮ „Versli Lietuva“ rengiami mokymai verslo steigimo ir plėtros klausimais.

12 lentelė. Klaipėdos rajono savivaldybės verslo sąlygų gerinimo priemonės

4. KLAIPĖDOS RAJONO INVESTICINĖS APLINKOS SSGG ANALIZĖ

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
<ul style="list-style-type: none"> • Strateginė rajono padėtis: Baltijos jūra, Klaipėdos uostas, tarptautinis transporto koridorius IXB, tarptautinis oro uostas formuoja išskirtinę Klaipėdos rajono strateginę padėtį, palankią SVV plėtrai turizmo, transporto, logistikos bei apdirbamosios gamybos sektoriuose. Didelė dalis Klaipėdos miesto ir rajono pramonės įmonių sutelkta būtent šių dviejų savivaldybių sandūroje, Laisvojoje ekonominėje zonoje (LEZ). Priėjimas prie Baltijos jūros ir Kuršių marių bei išvystyta kaimo turizmo infrastruktūra rajone sudaro galimybes vandens ir rekreacinio turizmo, pramoginės žuvininkystės ir susijusių verslų plėtrai, kartu skatinant apgyvendinimo ir maitinimo sektorius. Klaipėdos rajonas įeina į Pajūrio prioritetinio turizmo plėtros regiono sudėtį. • Transporto infrastruktūra: Gera yra išvystyta Klaipėdos regiono transporto infrastruktūra. Klaipėdos apskrities ekonomikos specifinius bruožus daugiausia lemia Klaipėdos uostas, kuris yra vienintelis labiausiai į šiaurę nutolęs, ir visus metus neužšalantis uostas rytinėje Baltijos jūros dalyje. Per savivaldybės teritoriją eina magistralinis kelias (A1) Klaipėda–Vilnius bei „Žemaičių plentas“ Klaipėda – Kaunas. Savivaldybės teritoriją kerta geležinkelio linijos Klaipėda–Pagėgiai ir Klaipėda–Vilnius. Netoli Klaipėdos rajono savivaldybės administracinio centro Gargždų miesto veikia Palangos oro uostas. • Demografinė padėtis: Klaipėdos rajono gyventojų skaičius nuolat auga. 2017 m. pradžioje rajone buvo registruoti 54 575 gyventojai. • Darbo jėga: Didėjantis gyventojų skaičius rajone ir sąlyginai nebrangi darbo jėga kuria palankias sąlygas įmonių steigimuisi ir plėtrai. • Vidutinis mėnesinis bruto (iki mokesčių) darbo užmokestis Klaipėdos rajono savivaldybės įmonėse, įstaigose ir organizacijose, neįskaitant individualių įmonių, 2017 m. pirmąjį ketvirtį buvo 726,2 EUR (11,2 proc. mažesnis nei vidutiniškai šalyje (817,6 EUR)). • Rajono gyventojų kalbų mokėjimas: <ul style="list-style-type: none"> ➢ 74 % gyventojų kalba bent viena užsienio kalba; ➢ 61 % rajono gyventojų moka rusų kalbą; ➢ 32 % - moka anglų kalbą; 	<ul style="list-style-type: none"> • Netolygus verslumo lygis Klaipėdos rajone: Daugiausia įmonių yra įsikūrusios Gargždų mieste bei aplinkinėse jo teritorijose. Mažiausias verslumo lygis (pagal MVĮ ir MVĮ darbuotojų skaičių, tenkantį 1000 gyventojų) yra Endriejavo, Veiviržėnų ir Priekulės seniūnijose. • Vyrauja žemų ir vidutiniškai žemų technologijų sektoriai: Klaipėdos rajono savivaldybė yra kaimiška savivaldybė, vyrauja žemųjų ir vidutiniškai žemų technologijų sektoriai, kurių sukuriamą pridėtinę vertę yra maža: medienos apdirbimas ir medinių gaminių gamyba, baldų gamyba, rafinuotų naftos produktų gamyba. • Nepakankamai išvystyta aptarnavimo ir paslaugų infrastruktūra: Klaipėdos rajono prekybos ir maitinimo įmonių tinklas yra mažiausiai išvystytas Klaipėdos regione. • Medienos apdirbimo sektoriaus specialistų trūkumas: Ne tik Klaipėdos rajone, bet ir visame Klaipėdos regione nėra ruošiami tinkamos kvalifikacijos medienos apdirbimo sektoriaus specialistai.

<p>➤ 9 % - moka vokiečių klabą.</p> <p>Klaipėdos rajone yra labiausiai išvystyta apdirbamoji pramonė, kuri generuoja didelę dalį Klaipėdos rajono įmonių sukuriamos pridėtinės vertės.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potencialios rajono verslo plėtros sritys: rafinuotų naftos produktų gamyba, naftos gavyba, vandens pramogos, logistikos sektorius. • Išnaudojamas kaimo turizmo potencialas: Klaipėdos rajone veikia daugiau nei 60 proc. visų Klaipėdos regione veikiančių kaimo turizmo sodybų. Klaipėdos rajone kuriasi ir veikia užsienio kapitalo įmonės. 	
<p>GALIMYBĖS</p>	<p>GRĖSMĖS</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Klaipėdos rajone kasmet auga MVĮ skaičius bei didėja rajono gyventojų perkamoji galia. • Palanki Klaipėdos rajono padėtis turizmo, transporto, logistikos bei pramonės sektorių vystymuisi: pajūrio zona, Klaipėdos uostas, Tarptautinis oro uostas. • Klaipėdos miesto artumas formuoja kvalifikuotos darbo jėgos, kokybiškų viešųjų paslaugų verslui pasiūlą. • Klaipėdos rajono teritorijų, kurios ribojasi su magistrale Klaipėda-Vilnius, vystymas. • Į Klaipėdos rajoną atvykstančių gyventojų skaičius nuolat auga, rajono gyventojų tankumas yra vienas didžiausių tarp rajonų savivaldybių Klaipėdos regione. • Palankus investicinis klimatas rajone. Pagal TUI, tenkančiam vienam gyventojui rodiklius, Klaipėdos rajonas pirmauja regione bei yra ketvirtoje vietoje lyginant visas Lietuvos savivaldybes. • Įmonių kooperavimasis bei klasterizacijos procesai gali žymiai sustiprinti Klaipėdos rajono SVV sektorių. • 2014 – 2020 ES paramos teikimo laikotarpiu verslo įmonėms yra sudarytos palankios sąlygos pasinaudoti ES struktūrinių fondų parama, įgyvendinant verslo produktyvumo didinimo ir inovacijų projektus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dėl emigracijos Klaipėdos rajone mažėja santykinė jaunų ir ekonomiškai aktyviausių gyventojų dalis, o nedarbas Klaipėdos rajone – vienas mažiausių šalyje – 5,0 proc. dėl to įmonėms vis sunkiau rasti tinkamus darbuotojus. • Įmonės per mažai investuoja į inovacijų ir naujovių diegimą, dėl to gali kilti sunkumų siekiant konkuruoti tarptautinėse ir vidaus rinkose. • Didelė ekonominių naujovių diegimo rizika, ilgas inovacijų atsipirkimo laikas bei tinkamų lėšų stoka stabdo įmonių adaptacijos ir atsinaujinimo bei pažangos procesus.

13 lentelė. Klaipėdos rajono savivaldybės bei SVV sektoriaus SSGG analizė

5. INVESTICIJŲ PRITRAUKIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Investicijų pritraukimo programa turi būti reguliariai peržiūrima ir koreguojama atsižvelgiant į nuolat besikeičiančią Klaipėdos rajono vystymosi situaciją bei investicinės ir turizmo aplinkos pokyčius Lietuvoje ir aplinkinėse valstybėse. Klaipėdos rajono investicijų pritraukimo programos pagrindinis siekinys – kryptingas rajono plėtros vizijos įgyvendinimas, siekiant sukurti palankią aplinką investicijoms ir verslo plėtrai.

Aktyvi investicijų skatinimo veikla, nukreipta į esamus bei potencialius rajono investuotojus, turėtų sudaryti prielaidas investuotojams efektyviau realizuoti savo investicinius projektus. Investicijų pritraukimo programos įgyvendinimas neįsivaizduojamas be aktyvaus rajono savivaldybės atstovų ir esamų bei potencialių investuotojų ir kitų suinteresuotų šalių bendradarbiavimo.

Klaipėdos rajono savivaldybės investicijų pritraukimo 2018-2023 metais programa orientuota į Klaipėdos rajono savivaldybės strateginiame plane numatyto **tikslo**: Sudaryti palankias sąlygas sumaniems ir veikliems žmonėms gyventi ir veikti Klaipėdos rajone, įgyvendinimą.

Siekiant optimalaus investicijų pritraukimo, būtina nustatyti pagrindinius tikslus, išskirti uždavinius ir išskirti priemones jiems įgyvendinti (14 lentelė).

Pagrindiniai investicijų pritraukimo programos **tikslai ir uždaviniai**:

1. Sudaryti palankią aplinką verslui ir investicijoms Klaipėdos rajone

1.1. Kurti palankią verslui infrastruktūrą

1.2. Skatinti jaunimo verslumą

1.3. Užtikrinti efektyvią verslo konsultavimo ir rėmimo sistemą

1.4. Skatinti viešojo ir privataus sektorių partnerystę

2. Vykdyti efektyvią investicijų pritraukimui skirtą rinkodarą

2.1. Įgyvendinti investicijų pritraukimui skirtus rinkodaros veiksmus

2.2. Stiprinti Savivaldybės ir verslo bendradarbiavimą

14 lentelė

Nr.	Tikslai, uždaviniai ir priemonės	Atsakinga institucija	Įgyvendinimo laikotarpis
1.	Tikslas. Sudaryti palankią aplinką verslui ir investicijoms Klaipėdos rajone		
1.1.	Uždavinys. Kurti palankią verslui ir investicijoms infrastruktūrą		
1.1.1.	Ilgalaičių kelių tinklo infrastruktūros planų įgyvendinimas.	Statybos ir kelių priežiūros skyrius (toliau – SKPS)	2018-2023
1.1.2.	Savivaldybės prisidėjimas prie fizinių ar juridinių asmenų, pageidaujančių skirti tikslinių lėšų Klaipėdos rajono vietinės reikšmės kelių juostoje esantiems kelių statiniams projektuoti,	SKPS	2018-2023

Nr.	Tikslai, uždaviniai ir priemonės	Atsakinga institucija	Igyvendinimo laikotarpis
	rekonstruoti, taisyti		
1.1.3.	Ilgalaikio Klaipėdos rajono savivaldybės kelių ir gatvių apšvietimo linijų įrengimo plano įgyvendinimas	SKPS	2018-2023
1.1.4.	Gyventojų iškėlimas iš sklypo esančio pramonės teritorijoje	Savivaldybės administracija (toliau – SA), Turto valdymo skyrius (toliau – TVA), Architektūros ir urbanistikos skyrius (toliau – AUS)	2018-2023
1.1.5.	Dviračių ir pėsčiųjų takų tinklo išvystymas pagal parengtą dviračių takų specialųjį planą	SKPS	2018-2023
1.1.6.	Vandentvarkos plėtos ir atnaujinimo projektų poreikio plano įgyvendinimas	Komunalinio ūkio ir aplinkosaugos skyrius (toliau – KŪAS)	2018-2023
1.1.7.	Garažų, esančių P. Cvirkos g., iškėlimo inicijavimas	SA, TVS	2018-2023
1.1.8.	Bendradarbiaujant su verslu naujo turgaus Gargždų miesto pakraštyje įrengimas	SA, TVS, AUS	2018-2023
1.2.	Uždavinys. Skatinti jaunimo verslumą		
1.2.1.	Jaunimo verslumui bei karjeros planavimui skirtų renginių, mokymų ar konkursų organizavimo rėmimas	SA, Strateginio planavimo ir investicijų skyrius (toliau – SPIS), Švietimo skyrius (toliau – ŠS)	2018-2023
1.2.2.	Mokinių karjeros planavimo ir verslumo ugdymo programų įgyvendinimas, kviečiant švietimo įstaigas ir verslą bendradarbiauti	ŠS, SPIS, SA, verslo įmonės	2018-2023
1.2.3.	Klaipėdos rajono savivaldybės mokyklose 9-12 klasėse stiprinti ekonomikos ir verslo pagrindų mokymą	ŠS	2018-2023
1.3.	Uždavinys. Užtikrinti efektyvią verslo konsultavimo ir rėmimo sistemą		
1.3.1.	Tiesioginės paramos verslo projektams finansuoti skyrimas pagal Klaipėdos rajono smulkiojo ir vidutinio verslo (SVV) plėtos programą bei Programos nuostatų praplėtimas	SPIS	2018-2023
1.3.2.	Naujų investuotojų atleidimas 3 metams nuo nekilnojamojo turto ir žemės mokesčių	Biudžeto ir ekonomikos skyrius (toliau – BES), SPIS	2018-2023
1.3.3.	Naujų įmonių kūrimosi skatinimas organizuojant verslo srities mokymus ir seminarus bei teikiant konsultacijas SVV įmonėms	SPIS, verslo paramos organizacijos	2018-2023
1.3.3.	Informacinės medžiagos paruošimas, sklaidos renginių ir seminarų apie galimybes rajono įmonėms dalyvauti ES remiamose programose organizavimas, informacijos apie ES teikiamą paramą verslui viešinimas	SPIS	2018-2023

Nr.	Tikslai, uždaviniai ir priemonės	Atsakinga institucija	Igyvendinimo laikotarpis
1.4.	Uždavinys. Skatinti viešojo ir privataus sektorių partnerystę		
1.4.1.	Gargždų karjerų teritorijos pritaikymas turizmui ir rekreacijai	SA, SPIS	2018-2023
1.4.2.	Galimybių statyti daugiavilnių sporto centrą Gargždų mieste VPSP būdu įvertinimas ir projekto vykdymas	SA, BĮ Klaipėdos rajono savivaldybės sporto centras, TVS	2018-2023
1.4.3.	Daugiafunkcio centro statyba Sendvario seniūnijoje VPSP būdu	SA, SPIS, TVS	2018-2023
1.4.4.	Galimybių statyti Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos pastatą Gargždų mieste VPSP būdu įvertinimas ir projekto vykdymas	SA, SPIS, TVS	2018-2023
1.4.5.	Galimybių modernizuoti Klaipėdos rajono gatvių apšvietimo sistemą VPSP būdu įvertinimas ir projekto vykdymas	SA, SKPS, SPIS, TVS	2018-2023
2.	Tikslas. Vykdyti efektyvią investicijų pritraukimui skirtą rinkodarą		
2.1.	Uždavinys. Įgyvendinti investicijų pritraukimui skirtus rinkodaros veiksmus		
2.1.1.	Kasmetinių verslo įmonių apdovanojimų organizavimas	SA, SPIS, Kultūros skyrius (toliau – KS)	2018-2023
2.1.2.	Savivaldos ir verslo forumo organizavimas	SPIS	2018-2023
2.1.3.	Klaipėdos rajono įmonių verslo sėkmės istorijų rinkimas ir viešinimas Savivaldybės internetinėje svetainėje	SPIS	2018-2023
2.1.4.	Reklaminių ir informacinių leidinių, pristatančių Klaipėdos rajono savivaldybę ir verslo sąlygas joje, rengimas ir platinimas	SPIS, Verslo paramos organizacijos	2018-2023
2.1.5.	Reklaminių ir informacinių straipsnių apie rajoną ir jo investicinę aplinką rengimas ir publikavimas	SPIS	2018-2023
2.1.6.	Esamų investuotojų tyrimų ir apklausų vykdymas	SPIS	2018-2023
2.1.7.	Verslo aplinkos tyrimų vykdymas	SPIS	2018-2023
2.1.8.	Nuolatinis Savivaldybės interneto svetainės verslo skilties atnaujinimas	SPIS	2018-2023
2.1.9.	Dalyvavimas mugėse ir parodose, pristatant rajoną potencialiems investuotojams	SPIS, AUS, Turizmo informacijos centras (toliau – TIC)	2018-2023
2.1.10.	Privačių sklypų, tinkamų investicijoms, duomenų bazės parengimas	SPIS, AUS, Geodezijos ir GIS skyrius (toliau – GIS)	2018-2023
2.1.11.	Informacijos apie turimą laisvą valstybinę žemę viešinimas	SPIS, AUS, GIS	2018-2023
2.1.12.	Aktualios informacijos apie Savivaldybės privatizuojamą ir nuomojamą turtą viešinimas	TVS, SPIS	2018-2023
2.1.13.	Informacijos, skirtos investuotojams, teikimas užsienio ambasadoms	SPIS	2018-2023
2.1.14.	Investuotojams skirtos tikslinės medžiagos vertimas į reikiamas užsienio kalbas	SPIS	2018-2023
2.1.15.	Savivaldybės nekilnojamojo turto registro GIS bazėje sukūrimas	GIS, TVS, SPIS	2018-2023
2.1.16.	Teritorijų planavimo banko duomenų interaktyviame	AUS, GIS	2018-2023

Nr.	Tikslai, uždaviniai ir priemonės	Atsakinga institucija	Igyvendinimo laikotarpis
	žemėlapyje viešinimas		
2.1.17.	Klaipėdos rajono verslo žemėlapių parengimas ir nuolatinis atnaujinimas	SPIS, GIS	2018-2023
2.1.18.	Dalyvavimas Europos didžiosiose investuotojų parodose	SPIS, AUS	2018-2023
2.2.	Uždavinys. Stiprinti Savivaldybės ir verslo bendradarbiavimą		
2.2.1.	Bendros asocijuotos verslo atstovų struktūros kūrimo skatinimas	SA	2018-2023
2.2.2.	Klaipėdos rajono savivaldos, mokslo ir verslo bendradarbiavimo programos parengimas	SPIS, ŠS, mokslo įstaigos, verslo įmonės	2018-2023
2.2.3.	Darbo grupės, koordinuojančios bendrus su investicijomis ir jų pritraukimu susijusius veiksmus, sukūrimas	SPIS	2018-2023
2.2.4.	Emigrantų duomenų bazės kūrimas	SPIS, GIS	2018-2023
2.2.5.	Verslo inkubatoriaus steigimo inicijavimas Vėžaičiuose esančiose Lietuvos žemdirbystės instituto patalpose	SA, TVS, SPIS, SKPS	2018-2023

14 lentelė. Investicijų pritraukimo programos įgyvendinimo priemonių planas